

1026 Budapest, Riadó u. 1-3.

Levélcím: 1534 Budapest Pf. 958

Telefon: (06-1) 472-8865

Ügyszám: VJ/34/2023.

Iktatószám: VJ/34-66/2023.

Betekínthető változat

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Bán, S. Szabó, Rausch & Partners Ügyvédi Iroda által képviselt **Premier G. Med Egészségügyi Kft.** (1037 Budapest, Virág Benedek utca 35.), a Partos és Noblet Ügyvédi Irodával együttműködésben a Hogan Lovells International LPP (1051 Budapest, Vörösmarty tér 7/8; eljáró ügyvéd: dr. K. Á.) által képviselt **MEDIREX Egészségügyi, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.** (1142 Budapest, Szatmár utca 46. a. ép.) és a Lakatos, Köves és Társai Ügyvédi Iroda (1075 Budapest, Madách Imre út 14.) által képviselt **GE Hungary Ipari és Kereskedelmi Kft.** (2112 Veresegyház, Kisrét utca 1.) eljárás alá vont vállalkozásokkal szemben gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalmának feltételezett megsértése miatt indult, a Kúria Kfv.I.37.452/2023/3. számú ítélete alapján megismételt versenyfelügyeleti eljárásban meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

- I. Az eljáró versenytanács a VJ/19/2016. számú eljárásban hozott határozatában jogerősen megállapított, a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény. (a továbbiakban: Tpv.) 11. § (2) bekezdés d) pontjában foglalt tényállás megvalósításával a Tpv. 11. § (1) bekezdésében foglalt tilalomba ütköző, valamint az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdése c) pontjában foglalt tényállás megvalósításával az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalomba ütköző jogsértő magatartás miatt a
- **GE Hungary Ipari és Kereskedelmi Kft.-vel** szemben 238.761.809 Ft, azaz kétszázharmincnyolcmillió-hétszázhatvanegyezer-nyolcszázkilenc Forint
  - **MEDIREX Egészségügyi, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.-vel** szemben 106.722.186 Ft, azaz százhatmillió-hétszázhuszonkétezer-száznyolcvanhat Forint
  - **Premier G. Med Egészségügyi Kft.-vel** szemben 202.256.250 Ft, azaz kétszázkétmillió-kétszázötvenhatezer-kétszázötven Forint
- versenyfelügyeleti bírságot szab ki.

II. Az eljáró versenytanács az I. pont szerinti jogsértés megállapításával egyidejűleg kötelezi a **Premier G. Med Egészségügyi Kft. valamint a MEDIREX Egészségügyi, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.** eljárás alá vont vállalkozásokat az általuk vállalt megfelelési programnak a határozat kézvételeét követő 60 napon belüli bevezetésre és a bevezetést követő 30 napon belül történő okiratokkal alátámasztott igazolására.

A versenyfelügyeleti bírságot a **MEDIREX Egészségügyi, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.**, valamint a **GE Hungary Ipari és Kereskedelmi Kft.** eljárás alá vont a Magyar Államkincstár 10032000-01037557-00000000 számú versenyfelügyeleti bírságszámlája javára köteles megfizetni a jelen határozat átvételétől számított 30 napon belül, befizetéskor a közlemény rovatban feltüntetve az eljárás alá vont nevét, a versenyfelügyeleti eljárás számát, a befizetés jogcímét (versenyfelügyeleti bírság). Ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, akkor az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékkal azonos módon számított mértékű késedelmi pótlékot fizet. A bírság (és az esetleges késedelmi pótlék) meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A versenyfelügyeleti bírságot a **Premier G. Med Egészségügyi Kft.** a Magyar Államkincstár 10032000-01037557-00000000 számú versenyfelügyeleti bírságszámlája javára köteles megfizetni, befizetéskor a közlemény rovatban feltüntetve az eljárás alá vont nevét, a versenyfelügyeleti eljárás számát, a befizetés jogcímét (versenyfelügyeleti bírság). A **Premier G. Med Egészségügyi Kft.** a versenyfelügyeleti bírságot 24 havi részletben köteles megfizetni akként, hogy az első részlet 9.056.250,- Ft (azaz kilencmillió-ötvenhatezer-kétszázötven forint) összegű és a további 23 részlet 8.400.000,- Ft (azaz nyolcmillió-négyszázezer forint) az első részlet esedékessége a jelen határozat kézhezvételét követő 30. nap, a további részleteket pedig az első részlet esedékességét követő hónaptól havonta, adott hónap 10. napjáig köteles teljesíteni. Bármely részlet elmaradása esetén a még fennálló teljes tartozás egy összegben esedékessé válik, melyet a kötelezett a Magyar Államkincstár 10032000-01037557-00000000 számú versenyfelügyeleti bírságszámlája javára köteles megfizetni.

A határozat ellen az átvételtől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan a magyarorszag.hu oldalon elérhető *Úrlap a Gazdasági Versenyhivatal döntése elleni keresetlevél beterjesztéséhez* dokumentum¹ használatával. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselő kötelező.

* * *

Az eljáró versenytanács továbbá meghozta az alábbi

v é g z é s t .

Az eljáró versenytanács a versenyfelügyeleti eljárást a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) pontja és az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdés a) pontja szerinti árrögzítés vonatkozásában a Tpv. 60/A. § (1) bekezdés b) pontja alapján megszünteti.

A végzés ellen az átvételtől számított 8 napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan a

¹ https://magyarorszag.hu/szuf_ugyleiras?id=5a0fdf08-97b7-4015-874b-3643b45d7ebd

magyarorszag.hu oldalon elérhető *Úrlap a Gazdasági Versenyhivatal döntése elleni keresetlevél beterjesztéséhez* dokumentum² használatával. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselet kötelező.

Amennyiben a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen is jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

INDOKOLÁS

I.

Eljárási előzmények, az eljárás tárgya

1) A Gazdasági Versenyhivatal 2019. december 19. napján kelt, VJ/19-1401/2016. számú határozatával (a továbbiakban: „Határozat”) megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozások a KEOP-5.6.0/E/15-2015 azonosító számú, „Egészségügyi eszközök energiamegtakarítást célzó beszerzésének támogatása” elnevezésű pályázati konstrukcióhoz kapcsolódóan kiírt, képkalkotó diagnosztikai eszközök beszerzésére szóló közbeszerzési eljárások kapcsán a status quo fenntartására irányuló, az egyes tenderek felosztása révén megvalósuló, versenykorlátozó célú egységes, folyamatos jogsértést tanúsítottak, mely magatartás a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) és d) pontjaiban foglalt tényállások megvalósításával a Tpv. 11. § (1) bekezdésében foglalt tilalomba ütközik, valamint az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdése a), c) pontjaiban foglalt tényállások megvalósításával az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalomba ütközik.

2) Fővárosi Törvényszék a 2021. december 7-én kelt, 105.K.701.096/2020/104. számú jogerős ítéletével (a továbbiakban: „Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítélete” vagy „Jogerős Ítélet”) a Gazdasági Versenyhivatal Határozatát a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) pontja, valamint az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdés a) pontja szerinti árrögzítésre vonatkozó megállapításait a felperesek tekintetében megsemmisítette és a Gazdasági Versenyhivatalt a felperesekkel szemben kiszabandó versenyfelügyeleti bírság körében új eljárás lefolytatására kötelezte, egyebekben a felperesek kereseteit elutasította.

3) A Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítéletével szemben az eljárás alá vont vállalkozások, mint felperesek, valamint a Gazdasági Versenyhivatal mint alperes felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be. A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.37.452/2023/3. számú ítélete (a továbbiakban: „Kúria Ítélete”) részben megváltoztatta akként, hogy a Gazdasági Versenyhivatalt a Határozat megsemmisített része körében kötelezte új eljárásra.

---

² https://magyarorszag.hu/szuf_ugyleiras?id=5a0fdf08-97b7-4015-874b-3643b45d7ebd

4) Fentiekre tekintettel a Gazdasági Versenyhivatal 2023. december 20-án versenyfelügyeleti eljárást indított a Kúria Ítélete alapján a Premier G. Med Egészségügyi Kft.-vel, a MEDIREX Egészségügyi, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.-vel és a GE Hungary Ipari és Kereskedelmi Kft.-vel szemben.

I.1. Az alapeljárásban született döntés

5) A Gazdasági Versenyhivatal 2016. április 11-én VJ/19/2016. számon versenyfelügyeleti eljárást indított a Siemens Healthcare Kft., a GE Hungary Kft., a PHILIPS Magyarország Kft., a Variotrade Kft., a HOGE Orvosi Műszer Kft., a Premier G. Med Kft., a Med&Trade Co. Bt., az INNOMED MEDICAL Zrt., a Getronics Magyarország Kft., a PASCAL TEAM Kft., a Silver Wood - IT Kft., a MEDIMAT Kft., a MEDI-CONT Kft., a VMD Kórházi Technológiai Zrt., a Novelmedix Zrt., az Artmed Kft., a Euromedic Technology Kft., a EUROMEDIC DENT Kft., a Medirex Zrt., a Mediszer Kft. valamint a Chemium Zrt. eljárás alá vontakkal szemben.

6) A vizsgálatot elrendelő, a versenyfelügyeleti eljárást megindító végzés³ indokolása szerint a Gazdasági Versenyhivatal észlelte, hogy az eljárás alá vont vállalkozások – a Chemium Kft. részéről eljáró Harmat Sándor és a VMD Zrt. részéről eljáró dr. Maróth Gáspár közreműködése és koordinálása mellett – 2015-től feltehetően olyan egyeztetéseket folytattak és információkat osztottak meg egymással, amelyek a KEOP-5.6.0/E/15-2015 azonosító számú, „Egészségügyi eszközök energia-megtakarítást célzó beszerzésének támogatása” elnevezésű pályázati konstrukcióhoz kapcsolódóan kiírt, képalkotó diagnosztikai eszközök beszerzésére szóló közbeszerzési eljárások kapcsán tanúsítandó ajánlatadói magatartások, így különösen a nyertes vállalkozások, valamint az ajánlati árak meghatározására irányultak. Az eljárás alá vont vállalkozások e magatartásukkal a Tpv. 11. §-a (2) bekezdésének a) és d) pontjaiban foglalt tényállás megvalósításával valószínűsíthetően megsértették a Tpv. 11. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat. Mivel a fenti magatartás – különös tekintettel arra, hogy az európai uniós forrásból finanszírozott KEOP-5.6.0/E/15-2015 azonosító számú pályázathoz kapcsolódó közbeszerzési eljárásokban bármelyik uniós tagállami vállalkozás részt vehetett potenciális ajánlattevőként, valamint a vizsgált magatartással érintett közbeszerzési eljárások Magyarország egész területét érintették, illetve az eljárás alá vont képalkotó diagnosztikai eszközöket gyártó, illetve forgalmazó vállalkozások anyavállalatai az uniós tagállamok területén jelentős forgalmazóknak minősülnek – a tagállamok közötti kereskedelem érintettségéről szóló bizottsági közlemény szerint alkalmas lehet arra, hogy a tagállamok közötti kereskedelemre érzékelhető hatást gyakoroljon, az valószínűsíthetően egyúttal az EUMSz. 101. cikk (1) bekezdésében, illetve annak a), c) pontjaiban foglalt tilalmat is megsértette.

---

³ VJ/19-2/2016. sz. irat

7) A Gazdasági Versenyhivatal 2018. november 26-án az eljárásba bevonta a Siemens Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt.-t (1143 Budapest, Gizella út 51-57.).

8) A Gazdasági Versenyhivatal a Határozatban megállapította, hogy

- a Siemens Healthcare Kft. 2015 júliusától 2015. december 31-ig,
- a Siemens Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt. 2015 márciusától 2015. július 1-ig,
- a GE Hungary Ipari és Kereskedelmi Kft. 2015 márciusától 2015. december 31-ig,
- a PHILIPS Magyarország Kft. 2015 márciusától 2015. december 31-ig,
- a HOGE Orvosi Műszer Kft. 2015 májusától 2015. december 31-ig,
- a Premier G. Med Kft. 2015 márciusától 2015. december 31-ig,
- az Euromedic Technology Kft. 2015 márciusától 2015. december 31-ig,
- a Chemium Zrt. „f.a.” 2015 márciusától 2015. december 31-ig,
- a Medirex Zrt. legalább 2015 májusától 2015. december 31-ig és
- a Mediszer Kórháztechnika és Kereskedelmi Kft. 2015 júniusától 2015. december 31-ig

a KEOP-5.6.0/E/15-2015 azonosító számú, „Egészségügyi eszközök energia-megtakarítást célzó beszerzésének támogatása” elnevezésű pályázati konstrukcióhoz kapcsolódóan kiírt, képkötő diagnosztikai eszközök beszerzésére szóló közbeszerzési eljárások kapcsán a status quo fenntartására irányuló, az egyes tenderek felosztása révén megvalósuló, versenykorlátozó célú egységes, folyamatos jogsértést tanúsított, mely magatartás a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) és d) pontjaiban foglalt tényállások megvalósításával a Tpv. 11. § (1) bekezdésében foglalt tilalomba ütközik, valamint az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdése a), c) pontjaiban foglalt tényállások megvalósításával az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalomba ütközik.

9) Az eljáró versenytanács a Határozatban megállapított jogsértés szankciójaként a Tpv. 78. §-a alapján, az alábbi összegű bírságok megfizetésére kötelezte az eljárás alá vont vállalkozásokat:

- a Siemens Healthcare Kft.-vel szemben 256.098.000, - Ft,
- a GE Hungary Ipari és Kereskedelmi Kft.-vel szemben 341.088.000, - Ft,
- a PHILIPS Magyarország Kft.-vel szemben 146.818.000, - Ft,
- a Premier G. Med Kft.-vel szemben 308.200.000, - Ft,
- az Euromedic Technology Kft.-vel szemben 299.784.000, - Ft,
- a Medirex Zrt.-vel szemben 162.624.000, - Ft,
- a HOGE Orvosi Műszer Kft.-vel szemben 158.526.000, - Ft,

10) A versenytanács a Mediszer Kórháztechnika és Kereskedelmi Kft. esetében a bírság mellőzésére irányuló engedékenységi kérelme elfogadására tekintettel a bírság kiszabását mellőzte.

11) A versenytanács a fentiekén túl a Pascal Team Kft, a Silver Wood - IT Kft., a Getronics Kft. a MEDI-CONT Kft., az Artmed Kft., az INNOMED MEDICAL Orvostechikái

Fejlesztő és Gyártó Zrt., a MEDIMAT Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., a Med&Trade Co. Bt., a Variotrade Kft., a Novelmedix Zrt., valamint a VMD Kórházi Technológiai Zrt. eljárás alá vontakkal szemben az eljárást megszüntette az akkor hatályos Ket.⁴ 31. § (1) i) pontja alapján.

12) Az eljáró versenytanács a HUNG-RAD Kft., valamint a DR. SAS CLINIC Plasztikai és Sebészeti Kft. eljárás alá vontakkal szemben az eljárást megszüntette az akkor hatályos Ket. 31. § (1) e) pontja alapján.

13) A VJ/19/2016. számú versenyfelügyeleti eljárásban a Gazdasági Versenyhivatal engedékenységi politikájának alkalmazására került sor a Mediszer Kft., a Siemens Zrt. és a Siemens Healthcare Kft. esetében.

14) A VJ/19/2016. számú versenyfelügyeleti eljárás során az Euromedic Technology Kft., a Philips Magyarország Kft., a HOGE Orvosi Műszer Kft., valamint az egy vállalkozáscsoportba tartozó Siemens Healthcare Kft. és a Siemens Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt. tettek egyezségi nyilatkozatot.

I.2. A Jogerős Ítélet

15) A Premier G. Med Egészségügyi Kft. mint a megszűnt PREMIER G. MED Kft. jogutódja, a MEDIREX Zrt. és a GE Hungary Ipari és Kereskedelmi Kft. eljárás alá vont vállalkozások kérték a Határozat bírósági felülvizsgálatát.

16) A Fővárosi Törvényszék a 2021. december 7. napján meghozott jogerős ítéletében a Premier G. Med Egészségügyi Kft., mint a megszűnt PREMIER G. MED Kft. jogutódja, a MEDIREX Egészségügyi, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt., valamint a GE Hungary Ipari és Kereskedelmi Kft. vonatkozásában a Határozat rendelkező része I. pontjának a Tptv. 11. § (2) bekezdés a) pontja, valamint az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdés a) pontja megsértésére vonatkozó megállapítását, továbbá a Határozat rendelkező része II. rájuk vonatkozó részét, továbbá a Határozat indokolásában az árkartell és az ügyintézési határidő kérdésében tett megállapításokat, valamint fenti vállalkozásokra kiszabott versenyfelügyeleti bírság indokolását megsemmisítette és a velük szemben kiszabott versenyfelügyeleti bírság körében a Gazdasági Versenyhivatalt új eljárásra kötelezte.

17) Egyebekben a Fővárosi Törvényszék a felperesek keresetének fennmaradó részeit a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

18) A Fővárosi Törvényszék iránymutatása szerint a megismételt eljárásban a Gazdasági Versenyhivatalnak a bírságot a Premier G. Med Egészségügyi Kft., a MEDIREX Egészségügyi, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt., valamint a GE Hungary Ipari és Kereskedelmi Kft. vonatkozásában a Tptv. 11. § (1) bekezdésének és (2) bekezdés d) pontjának, valamint az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdés c) pontjának megsértésére tekintettel kell megállapítania és kiszabnia az ítéletben a bírságkiszabás körében a keresetek

---

⁴ A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény.

elutasítására vonatkozó indokolásrészek, valamint az árkartell és az ügyintézési határidő túllépése kérdésében megtett megállapítások figyelembevételével.

19) A Jogerős Ítélet iránymutatása szerint továbbá a Gazdasági Versenyhivatal a megismételt eljárásban az árkartellre vonatkozó megállapítás és az ügyintézési határidő túllépésével az észszerű határidőn belüli ügyintézés sérelmét köteles figyelembe venni a bírságösszeg mérlegelése körében azzal, hogy a kiszabandó bírság a Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítéletének rendelkező részben foglaltak szerint megsemmisített határozatrészek szerintiél csak alacsonyabb összegű lehet.

I.2.1. A Jogerős Ítélet árrögzítéssel kapcsolatos megállapításai

20) A Fővárosi Törvényszék hivatkozott⁵ a Határozat 644) pontjára, amely szerint a versenyfelügyeleti eljárásban feltárt „egységes, folyamatos jogsértés egyszerre valósít meg versenykorlátozó célú piacfelosztást és árrögzítést az eljáró versenytanács álláspontja szerint. A jogsértő magatartás lényege az érintett közbeszerzési eljárásokban [...] a nyertes vállalkozás személyére vonatkozó előzetes egyeztetés. E magatartás a Tpvt. 11. § (2) bekezdés a) és d) pontjaiban foglalt tényállások megvalósításával a Tpvt. 11. § (1) bekezdésében foglalt tilalomba ütközik, valamint az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdése a), c) pontjaiban foglalt tényállások megvalósításával az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalomba ütközik, mivel a tenderek felosztása piacfelosztásnak minősül, illetve megvalósítja az áraknak a közvetett meghatározását, hiszen így feltehetően eltér attól az ártól, ami valós versenykörnyezetben kialakulhatott volna.”

21) A Fővárosi Törvényszék álláspontja szerint egy ilyen indokolással a Gazdasági Versenyhivatal a tényleges árkartell létét a piacfelosztás hatásaként vonhatta volna mérlegelésbe akként, hogy az a piacfelosztás közvetett és valószínűsíthető hatása, amely elemzésre alapított empirikus adatokkal támasztható alá. A bíróság értékelése szerint a Gazdasági Versenyhivatal az „*árkartellt a versenykorlátozás célját jelentő status quo fenntartásához kapcsolódva, a tenderek egymás közötti felosztásához képest közvetett versenykorlátozó célként állapította meg, amelyre nézve mellőzte a további bizonyítást és indokolást.*”, A bíróság szerint továbbá a Gazdasági Versenyhivatal nem mutatta be, hogy az eljárás alá vontak miként szabályozták az árakat, kitérve arra is, hogy egy közvetett ármegállapodás hogyan funkcionált a nem homogén és a nem helyettesíthető termékek vonatkozásában (specifikációval a tenderek során is megkülönböztethető termékek piacán). A bíróság szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem állapítható meg, hogy a tárgyi kartell-megállapodás közvetetten kiterjedt volna az árak meghatározására is; a tenderek felosztása a versenytársak önálló eljárásának lehetőségét teremtette meg, az árak tekintetében megmaradt a szabad ármeghatározás, ami – még ha kevésbé valószínű feltételezés is – akár a korábbi piaci árak további alkalmazását is lehetővé tette, így a bíróság álláspontja szerint csak a valószínűség alacsony fokán áll az a következtetés, hogy a verseny hiánya miatt a feltételes közbeszerzéseken megjelenő ajánlati árak között csökkent

---

⁵ A Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítélet 130. és 128. pontja.

mértékben vagy egyáltalán nem jelenhettek meg a kedvezőbb ajánlatok, ha egyáltalán volt több ajánlat egy-egy tenderen, ugyanakkor ez a Fővárosi Törvényszék szerint nem állapítható meg a hatás vizsgálata nélkül az elvárt bizonyossággal, amely vizsgálat a tényadatok alapján – eltérő jogi álláspont miatt – nem történt meg.⁶

22) A Fővárosi Törvényszék szerint a Premier G. Med Egészségügyi Kft., mint a megszűnt PREMIER G. MED Kft. I. rendű felperesi jogelőd jogutódja, a MEDIREX Egészségügyi, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt., valamint a GE Hungary Ipari és Kereskedelmi Kft. eljárás alá vont vállalkozásokkal szemben a bírság kiszabása nagyobb részt jogszerű volt, mivel az árkartellben való részvétel kivételével a versenyjogsértésben részvételüket helytállóan állapította meg a Gazdasági Versenyhivatal. Mivel azonban az eljárás alá vontak terhére értékelt jogsértés egészének részét képezte az árrögzítés is, ezért az erre is, mint jogalapi döntésre alapított bírság jogszerűtlen, ezért szükséges, hogy azt a Gazdasági Versenyhivatal ismételten mérlegelje.⁷

I.2.2. A Jogerős Ítélet ügyintézési határidővel kapcsolatos megállapításai

23) A Fővárosi Törvényszék szerint a Gazdasági Versenyhivatal alaptalanul állította, hogy az ügyintézési határidőt megtartotta. A Fővárosi Törvényszék szerint a VJ/19-1141/2016. számú adatszolgáltatás teljesítésére felhívó végzés tekintetében megalapozatlan az a hivatkozás, hogy azt a Gazdasági Versenyhivatal jogszerűen beszámíthatta volna az előzetes álláspont kibocsátásáig terjedő teljes időtartamot akkor, amikor nem járt el annak érdekében, hogy elérje a határidőre való, de később sem teljesített adatszolgáltatás teljesítését. A bíróság szerint a Gazdasági Versenyhivatal kifejezetten ezen felhíváshoz kapcsolódó ügyintézése, a további intézkedések elmulasztása nem összeegyeztethető az észszerű határidőn belüli ügyintézéssel.⁸ A Fővárosi Törvényszék megállapította, hogy az ügyintézési határidő Gazdasági Versenyhivatal általi számítása hibás, és, hogy a mulasztás miatt a VJ/19-1141/2016. számú adatszolgáltatás teljesítésére felhívó végzés vonatkozásában a felhívásban közölt határnapot lehet értékelni az ügyintézési határidő számításakor. A bíróság szerint mindezek alapján megállapítható, hogy a tárgyi versenyfelügyeleti eljárásra előírt ügyintézési határidő 2019. június 26-tól július 14-ig (16 nap), 2019. július 27-től augusztus 2-ig (7 nap), és 2019. szeptember 18-tól szeptember 24-ig (6 nap) tovább folyt. Mindezek miatt a második hosszabbítás nélküli ügyintézési határidő az alperes által állított 2020. január 2. helyett legkésőbb 2019. december 2-án lejárt, a Gazdasági Versenyhivatal a határozat meghozatalával az ügyintézési határidőt túllépte.⁹

24) A Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítéletében megállapította, hogy az „észszerű határidőn belüli ügyintézés követelményével, annak teljesítésével való kapcsolatot egy ténynek a hatékony és az opportunitás elvét is megvalósító hatósági eljárásban való tisztázása akkor teljesíti, ha és amennyiben a hatóság azt már akkor tisztázza, ha és amikor annak

⁶ A Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítélet 128. pontja.

⁷ A Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítélet 145., 165. és 181. pontjai.

⁸ A Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítélet 56. oldal 130. pontja.

⁹ A Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítélet 56-57. oldal 130. pontja.

alkalmazása, relevanciája egyáltalán felmerült, s e körben a közigazgatási szerv úgy szervezi, ütemezi és valósítja meg az eljárási cselekményeit, hogy ez az eljárása is szolgálja az észszerű határidőn belüli ügyintézését.” A Fővárosi Törvényszék megállapította, hogy „[a] KKV felhívások egymás utáni, nem egy időpontban kibocsátása tekintetében a jogsértés nem megállapítható, mert nagy számú ügyfél részvételével zajló eljárásban az alperes mérlegelési eljárása, azon belül a hivatkozott iteratív gondolati eljárások sora miatt eltérő időpontban juthatott arra, hogy a KKV státusznak jelentőséget tulajdonítson, ez pedig nem jogszerűtlen.”

25) A Fővárosi Törvényszék szerint így a Gazdasági Versenyhivatal az ügyintézési határidőt bizonyítottan 17 nappal túllépte, amit a VJ/19-1141/2016. számú adatszolgáltatás teljesítésére felhívó végzéshez kapcsolódó szakszerűtlen eljárásvezetés idézett elő, megvalósítva az észszerű határidőn belüli ügyintézés sérelmét. E jogsérelem orvoslására a bírságösszegnek az árkartellrt érintő megállapítás miatt szükséges új eljárás, a bírságösszeg új mérlegelése során nyílik lehetőség.¹⁰

I.3. A Kúriai felülvizsgálat és a 4/2023. Jogegységi határozat (Jpe.III.60.053/2022/15. szám)

26) A Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítéletével szemben mind a Premier G. Med Egészségügyi Kft., mint a megszűnt PREMIER G. MED Kft. jogutódja, a MEDIREX Egészségügyi, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt., valamint a GE Hungary Ipari és Kereskedelmi Kft. eljárás alá vont vállalkozások, mind pedig a Gazdasági Versenyhivatal felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be.

27) A felülvizsgálati eljárás során a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogerős ítéletben a korábban közzétett kúriai határozathoz képest eltérően értelmezte a bírságolás kérdését versenyjogi tárgyú ügyekben az ügyintézési határidő túllépése esetére (kiszabható-e bírság vagy elenyészik a bírságoláshoz való jog). A felülvizsgálati kérelmekben az egyik vitatott jogkérdés a bírságolásra vonatkozott, ezért a Kúria indokoltnak tartotta a jogegység érdekében jogegységi eljárás kezdeményezését, a jogegység érdekében előzetes döntéshozatali indítvány előterjesztését.

28) A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa 2023. május 8. napján meghozta a versenyjogi tárgyú ügyben a határidőn túli bírságolás jogkövetkezményeiről szóló 4/2023. Jogegységi határozatát (Jpe.III.60.053/2022/15.) (a továbbiakban: **4/2023. JEH**).

29) A 4/2023. JEH rendelkező része szerint:

1. Versenyjogi tárgyú ügyekben is kiszabható bírság az ügyintézési határidő túllépése esetén;
2. A bírság mértékének meghatározásakor az értékelés körébe kell vonni azt, hogy az ügyintézési határidő hatóság általi túllépése a jogsértő számára milyen

¹⁰ A Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítélet 57. oldal 130. pontja.

jogsérelmet okozott, vagyis a tisztességes eljáráshoz való joga az adott ügy konkrét körülményeire figyelemmel sérült-e és az mennyiben indokolja a bírság mérséklését;

3. A határidőn túli szankcionálás jogszerűségének megítélésakor nincs jelentősége annak, hogy a hatóság felismerte-e a rá vonatkozó határidő túllépését;
4. A Kúria K.I. ítélkező tanácsa a Bíróági Határozatok Gyűjteményében közzétett ALCUFER-ítélettől eltérhet;
5. A Kúria Bíróági Határozatok Gyűjteményében közzétett ALCUFER-ítélet a továbbiakban kötelező erejűként nem hivatkozható.

30) A Jogegységi határozatban¹¹ kifejtette a Kúria, hogy „a *Jogegységi Panasz Tanács arra a következtetésre jutott, hogy az Adóbírság-határozat nem csak adóügyekben, hanem általánosan – így versenyjogi tárgyú ügyekben is – alkalmazható, azaz értékelés körébe vonható a bírság mértékének meghatározásakor, hogy az ügyintézési határidő túllépése a jogsértő számára milyen jogsérelmet okozott, ezáltal a tisztességes eljáráshoz való joga az adott ügy konkrét körülményeire figyelemmel sérült-e és az mennyiben indokolja a bírság mérséklését. Az értékelés során egy négymozzanatos tesztet kell alkalmazni, amely során (1) az adott hatósági eljárás Alaptörvényre visszavezethető sajátosságait, (2) az elmulasztott határidő jogi természetét [pl. anyagi jogi vagy eljárási jellegét] és egyéb jellemzőit, (3) a kiszabott közigazgatási szankció karakterét [pl. annak célja a prevenció és/vagy a represszió-e] szükséges elemezni, valamint (4) az ezek vizsgálatából származó megállapításokat az egyedi ügy konkrét körülményeire kell vetíteni. Az észszerű határidőben való ügyintézés versenyügyi eljárás esetén sem ítéhető meg pusztán a törvényi határidő betartásának vizsgálatával. A törvényi határidő a kiindulási alapot biztosítja a tisztességes hatósági eljárással szemben támasztott követelmények kibontásához, értékeléséhez, de több mozzanaton keresztül, az adott ügy konkrét körülményei alapján kell értékelni azt, hogy a határidő túllépése egyúttal a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét is okozta-e és ez mennyiben hat ki a bírság mértékére.”*

I.4. A Kúria döntése és a Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítéletének megváltoztatása

31) A Kúria a 2023. október 12-én kelt, Kfv.I.37.452/2023/3. sz. ítéletében a Gazdasági Versenyhivatal felülvizsgálati kérelmét alaposnak, a Premier G. Med Egészségügyi Kft., mint a megszűnt PREMIER G. MED Kft. jogutódja, a MEDIREX Egészségügyi, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt., valamint a GE Hungary Ipari és Kereskedelmi Kft. eljárás alá vont vállalkozások felülvizsgálati kérelmeit alaptalannak találta.¹² Mindezek alapján a Kúria a Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítéletét a Kp. 121. § (1) bekezdés b) pontja alapján részben megváltoztatta, akként, hogy a Gazdasági Versenyhivatalt a Határozat megsemmisített része körében új eljárásra kötelezte.

¹¹ 4/2023. JEH 65. pont

¹² A Kúria Ítéletének 152. pontja.

32) Ennélfogva a Kúria az új eljárásra vonatkozó iránymutatást akként módosította,¹³ hogy az alperesnek az új eljárás lefolytatása során figyelemmel kell lenni arra, hogy az ügyintézési határidőt túllépte, a határozat indokolásában a túllépés mértékét az elsőfokú ítéletben rögzített három időintervallum kezdő és befejező napjai pontos feltüntetésével és a túllépés tartamának pontos kiszámításával meg kell határozni, továbbá a bírság kiszabása során a 4/2023. JEH határozatban foglalt követelményeket érvényesíteni kell, amelyről a határozat indokolásában számot kell adnia. Ennek során meg kell vizsgálnia, hogy az ügyintézési határidő túllépése eredményezte-e az észszerű határidőn belüli ügyintézés sérelmét, vagy valamely felperes részére más, igazolt jogsérelmet.

33) A Jogerős Ítélet indokolásából a kiszabandó bírság mértékére vonatkozó iránymutatást a Kúria mellőzte, mivel kiemelte, hogy a Gazdasági Versenyhivatal a megismételt eljárásban olyan következtetésre is juthat, amelynél fogva az eredetileg kiszabott bírság akár alacsonyabb összegű, de változatlan is maradhat. A bírság kiszabása során a határozat indokolásának ki kell terjednie a mérlegelt szempontokra.¹⁴

34) A Gazdasági Versenyhivatal az új eljárásban nincs elzárva attól, hogy a Kúria Ítéletében foglalt indokolás figyelembevételével a közvetett árrögzítés jogsértés megvalósulását újra megvizsgálja, melyre vonatkozó iránymutatást a következő fejezet mutatja be.

II.

A megismételt eljárás keretében vizsgált kérdések

35) A Gazdasági Versenyhivatal által a Határozatban megállapított tényálláshoz a Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítélete és a Kúria Ítélete alapján alaki és anyagi jogerő fűződik, így azt a Gazdasági Versenyhivatal – a Határozat megsemmisített része kivételével - a jelen megismételt eljárásban is köteles irányadónak tekinteni.

36) A Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítélete és a Kúria Ítélete alapján az alább ismertetett kérdések képezik a jelen megismételt versenyfelügyeleti eljárás tárgyát.

II.1. Az árrögzítés megállapíthatósága

37) A Határozat a Tptv. 11. § (2) bekezdés a) pontja, valamint az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdés a) pontja szerinti árrögzítésre (első jogalap), illetve a Tptv. 11. § (2) bekezdés d) pontja, valamint az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdés c) pontja szerinti piacfelosztásra (második jogalap) tekintettel állapította meg a versenykorlátozó célú egységes, folyamatos jogsértést.

38) A megelőző eljárásban az eljáró versenytanács kifejtette a Határozatában, hogy „[a] közbeszerzési eljárások és a magánprojektek során az árrögzítés tipikusan abban nyilvánul

¹³ A Kúria Ítéletének 243. pontja.

¹⁴ A Kúria Ítéletének 243. pontja.

meg, hogy az adott projekten indulók egyeztetik egymással ajánlati áraikat, annak érdekében, hogy közülük az egyik indulót nyereshez segítsék. Ennek ellentételezéseként többféle megoldás is elképzelhető: előfordulhat például, hogy egy másik pályázaton a korábbi pályázatról „lemondó” vállalkozás kap nyeresi esélyt, vagy az adott tenderen vagy más munkában alvállalkozóként kerül bevonásra, pénzbeli kompenzációt kap, stb. Az ár rögzítés ebben az esetben a piac felosztásához is vezet, a felek magatartása tehát a Tpv. 11.§-ának (2) bekezdésében foglalt elkövetési magatartások közül az a) és a d) pontban foglalt magatartást is megvalósíthatja.”¹⁵

39) A Gazdasági Versenyhivatal Határozatában foglaltak szerint a versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált tenderek felosztása piacfelosztásnak minősült, illetve megvalósította az áraknak a közvetett meghatározását, hiszen így „feltehetően eltér attól az ártól, ami valós versenykörnyezetben kialakult volna.”¹⁶

40) A Kúria szerint a Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítéletének indokolása túlnyomó részben helytálló, azonban az ár rögzítés megállapíthatósága körében az elsőfokú bíróság - eltérő jogi álláspontja folytán - téves következtetést vont le, ezáltal és az ügy további releváns körülményeire figyelemmel az új eljárás keretét szűk terjedelemben határozta meg, ezért az elsőfokú ítélet megváltoztatásáról kellett rendelkezni.¹⁷

41) A Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítélete a Kúria szerint a Határozat 530) pontjával összefüggésben tényfeltárási hiányosságra utal, amely hiányosság éppen arra figyelemmel nem áll fenn, hogy az érintett pontban nem a konkrét tényállás egy adott elemét vagy annak értékelését, hanem az általános tapasztalatot nyilvánította ki az alperes.¹⁸ A Kúria úgy értékelte, hogy az ár rögzítés körében a jogerős ítélet helyesen mutatott rá, hogy az árkartell létét az alperes a határozat 644) pontjában indokolta, azonban tévesen vont le azt a következtetést, hogy az ott rögzített indokolással (misperint a piacfelosztás az árak közvetett meghatározását jelentette, amelynek eredményeként az ár feltehetően eltér attól az ártól, ami valós versenykörnyezetben kialakulhatott volna) az árkartell létét a piacfelosztás hatásaként vonhatta volna mérlegelésbe az alperes.¹⁹ A Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítéletének e körben kifejtett indokolása hiányos, az indokolás hiányos voltát helyesen tárta fel a Fővárosi Törvényszék, azonban tévesen hatás szerinti jogsértés megállapításához szükséges, részletes piaci hatásvizsgálatot várt el.²⁰

42) A Kúria Ítélete szerint a Fővárosi Törvényszék az árkartell megállapíthatósága kapcsán kifejtett érvelés körében nem vette kellően figyelembe a kialakult európai uniós joggyakorlatot, valamint a bírság meghatározására vonatkozó iránymutatással az új eljárás keretét indokolatlanul szűk körre határolta, amely értelmezés nem áll összhangban a Tpv.

¹⁵ VJ/19-1401/2016. számú GVH határozat 530. pontja.

¹⁶ VJ/19-1401/2016. számú GVH határozat 644. pontja.

¹⁷ A Kúria Ítéletének 153. pontja.

¹⁸ A Kúria Ítéletének 190. pontja.

¹⁹ A Kúria Ítéletének 192. pontja.

²⁰ A Kúria Ítéletének 194. pontja.

11. § (1) bekezdésében, (2) bekezdés a) pontjában, valamint a Tpv. 78. §-ában foglalt rendelkezésekkel.²¹ A Kúria a közvetett árörögzés jogsértésként való megállapítása tekintetében a jogerős ítélet indokolását annyiban változtatta meg, hogy bár ismert a cél és a hatás szerinti kartellre vonatkozó kettős jogalapra helyezés, a Gazdasági Versenyhivatal cél szerinti jogsértést állapított meg a közvetett árörögzésre is, amely vonatkozásában helytállóan hivatkozott arra, hogy az részletes piaci hatásvizsgálatot, számszaki levezetést nem követel meg, azonban a közvetett árörögzés megállapítása során nem végezte el a megállapodások tartalmának, valamint a gazdasági és jogi háttérnek azt a vizsgálatát, amely a cél szerinti versenyjogsértés megállapításához elvárt elegendő károssági fok megítéléséhez szükséges.²²

43) A Gazdasági Versenyhivatal az új eljárásban nincs elzárva attól, hogy a Kúria Ítéletében foglalt indokolás figyelembevételével a közvetett árörögzés jogsértés megvalósulását újra megvizsgálja, ennek során a cél szerinti versenykorlátozás megállapításához nem elegendő annak rögzítése, hogy nem követelmény a részletes piaci hatásvizsgálat, hanem annak megfelelően kell eljárni, miszerint vizsgálandó, hogy a megállapodás a tartalmára, a célkitűzéseire, gazdasági és jogi háttérére tekintettel olyannak tekinthető-e, amely a verseny tekintetében jellegénél fogva elegendő károssági fokot mutat a cél általi versenykorlátozás minősítéshez, s erre a határozat indokolásának ki kell terjednie. Ennek hiányában közvetett árörögzés cél alapú versenyjogi jogsértésként nem állapítható meg.²³

II.2. Az ügyintézési határidő túllépése és annak jogkövetkezménye

44) A Fővárosi Törvényszék szerint megállapítható, hogy a tárgyi versenyfelügyeleti eljárásra előírt ügyintézési határidő 2019. június 26-tól július 14-ig (16 nap), 2019. július 27-től augusztus 2-ig (7 nap), és 2019. szeptember 18-tól szeptember 24-ig (6 nap) tovább folyt. Mindezek miatt a Fővárosi Törvényszék szerint a második hosszabbítás nélküli ügyintézési határidő a Gazdasági Versenyhivatal által állított 2020. január 2. helyett legkésőbb 2019. december 2-án lejárt, a Gazdasági Versenyhivatal a határozat meghozatalával az ügyintézési határidőt túllépte.²⁴ A Gazdasági Versenyhivatal a VJ/19/2016. számú versenyfelügyeleti eljárás lefolytatására nyitva álló ügyintézési határidőt így 17 nappal túllépte, amit a VJ/19-1141/2016. számú felhíváshoz kapcsolódó szakszerűtlen eljárásvezetés idézett elő, megvalósítva az észszerű határidőn belüli ügyintézés sérelmét. A Fővárosi Törvényszék iránymutatása szerint e jogsérelem orvoslására a bírságösszegnek az árkartell érintő megállapítás miatt szükséges új eljárás, a bírságösszeg új mérlegelése során lehetőség nyílik.²⁵

45) A Kúria Ítéletében foglaltak szerint a Gazdasági Versenyhivatal az ügyintézési határidőt valóban túllépte, azonban a feltárt túllépésének az észszerű határidőn belüli ügyintézés

²¹ A Kúria Ítéletének 242. pontja.

²² A Kúria Ítéletének 195. pontja.

²³ A Kúria Ítéletének 243. pontja.

²⁴ A Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítélet 56-57. oldal 130. pontja.

²⁵ Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítélete 130. pont.

sérelemként történt, Fővárosi Törvényszék általi értékelése sérti a Pp.²⁶ 346. § (5) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettséget, mivel annak érdemi indoka a jogerős ítéletből nem tűnik ki.²⁷

46) A Kúria Ítélete szerint a Gazdasági Versenyhivatalnak az új eljárás lefolytatása során figyelemmel kell lennie arra, hogy az ügyintézési határidőt túllépte, a határozat indokolásában a túllépés mértékét a Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítéletében rögzített három időintervallum kezdő és befejező napjai pontos feltüntetésével és a túllépés tartamának pontos kiszámításával meg kell határozni, továbbá a bírság kiszabása során a 4/2023. JEH határozatban foglalt követelményeket érvényesíteni kell, amelyről a határozat indokolásában számot kell adni. Ennek során meg kell vizsgálnia, hogy az ügyintézési határidő túllépése eredményezte-e az észszerű határidőn belüli ügyintézés sérelmét, vagy valamely felperes részére más, igazolt jogsérelmet.

47) A Jogerős Ítélet indokolásából a kiszabandó bírság mértékére vonatkozó iránymutatást a Kúria mellőzte, mivel a Gazdasági Versenyhivatal olyan következtetésre is juthat, amelynél fogva az eredetileg kiszabott bírság akár alacsonyabb összegű, de változatlan is maradhat.²⁸

III.

Az eljárás alá vont vállalkozások álláspontja

48) A GVH adatszolgáltatás teljesítésére felhívó végzésekkel nyilatkozattételre és az azt alátámasztó bizonyítékok benyújtására hívta fel az eljárás alá vont vállalkozásokat arra vonatkozóan, hogy az ügyintézési határidőnek a Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítéletében és a Kúria Ítéletében megállapított túllépése okozott-e jogsérelmet az érintett vállalkozások számára.²⁹

III.1. A Premier G. Med Egészségügyi Kft. által előadottak

49) Előzetesen rögzíti az eljáró versenytanács, hogy a lenti észrevételeket az előzetes álláspontot megelőzően tette az eljárás alá vont, mely észrevételeket az eljáró versenytanács az előzetes álláspontjában részletesen értékelt. Ezt követően az eljárás alá vont együttműködés keretében a megállapított tényállást nem vitatta és lemondott a jogorvoslati jogáról. Erre tekintettel az eljárás alá vont által előadott érvek részletes ismertetésétől az eljáró versenytanács eltekint, azokat az előzetes álláspont részletesen tartalmazta.

Az ügyintézési határidő túllépése és a versenyfelügyeleti eljárás kontradiktórius jellegének korlátozottsága

50) A Premier G. Med Egészségügyi Kft. kifejtette, hogy a GVH az ügyintézési határidő túllépésével jelentős jogsérelmet okozott számára, védekezéshez való joga megnehezült és

²⁶ A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény.

²⁷ A Kúria Ítéletének 242. pontja.

²⁸ A Kúria Ítéletének 242. pontja.

²⁹ VJ/34-1/2023. – VJ/34-3/2023. számú adatszolgáltatás teljesítésére felhívó végzések.

járolékos üzletviteli sérelem érte.³⁰ Hivatkozott a Kúria Kfv.III.37.582/2016. számú ítéletére annak kapcsán, hogy a versenyfelügyeleti eljárásban, a szankcionálásban a kontradiktórius eljárási alapelvek eleve korlátozottan érvényesülnek. Hivatkozott továbbá a 4/2023. JEH-ben felállított „négymozzanatos tesztre”³¹.

51) Az ügy egyedi körülményeit illetően kifejtette, hogy megelőző versenyfelügyeleti eljárás törvényes ügyintézési határideje legkésőbb 2019. december 2-án lejárt, a határozatát pedig 2019. december 19-én hozta meg, amely minimum 17 napos túllépést jelentett.³² Ezen kívül a GVH több, mint három és fél évig tartó eljárásban csak két és fél év után küldte az eljárás alá vontaknak az előzetes álláspontot, akiknek ekkor nyílt csak meg az iratbetekintési joguk, és kb. két hónapjuk volt a megállapítani tervezett jogsértés, a bizonyítékok megismerésére és a védekezésre, illetve (ellen)bizonyítást indítványozni – azaz a kontradiktórius eljárási jogosítványukat gyakorolni a kontradiktórius eljárási szabályoknak eleve csak részben megfelelő versenyfelügyeleti eljárásban.

A Premier G. Med Egészségügyi Kft. és a cégcsoportja által elszenvedett állítólagos jogsérelem, valamint az ebből eredő hátrány számszerűsítése

52) Az eljárás alá vont szerint „[n]yilvánvaló, hogy egy közbeszerzésből való azonnali kizárást indukáló, a kereskedelmi tevékenységet nagyban érintő, és anyagilag nagyon magas bírság kockázatot jelentő eljárás léte önmagában megrendíti a cégcsoport üzleti megbízhatóságába vetett szállítói és vevői bizalmat. Minél hosszabb ez az idő, a bizalom vesztes annál tartósabb. Ez a jelen esetben egy törvényes ügyintézési határidő túllépéssel is terhelt volt [...]”³³

53) Az ügyintézési határidő GVH általi túllépése [üzleti titok]³⁴³⁵

III.2. A Medirex Zrt. nyilatkozata

54) Előzetesen rögzíti az eljáró versenytanács, hogy a lenti észrevételeket az előzetes álláspontot megelőzően tette az eljárás alá vont, mely észrevételeket az eljáró versenytanács az előzetes álláspontjában részletesen értékelt. Ezt követően az eljárás alá vont együttműködés keretében a megállapított tényállást nem vitatta és lemondott a jogorvoslati jogáról. Erre tekintettel az eljárás alá vont által előadott érvek részletes ismertetésétől az eljáró versenytanács eltekint, azokat az előzetes álláspont részletesen tartalmazta.

Az ügyintézési határidő túllépése

55) A MEDIREX Zrt. hivatkozott a 4/2023. JEH alapján 64. pontjára és a „négymozzanatos tesztre”, és arra tényre, hogy a GVH nem járt el szakszerűen, így a bírság mellőzéséről kell határoznia. A jelen versenyfelügyeleti eljárás mintegy nyolc éve indult, a határidőbe be nem számítandó időtartamok száma, hossza és gyakorisága egy átlagos eljáráshoz képest

³⁰ VJ/34-12/2023. számú Premier G. Med. Egészségügyi Kft. adatszolgáltatás 3., 43. bekezdés.

³¹ 4/2023. JEH 17. pont.

³² VJ/34-12/2023. számú Premier G. Med. Egészségügyi Kft. adatszolgáltatás 25 - 26. bekezdései.

³³ VJ/34-12/2023. számú Premier G. Med. Egészségügyi Kft. adatszolgáltatás 46. bekezdése.

³⁴ VJ/34-12/2023. számú Premier G. Med. Egészségügyi Kft. adatszolgáltatás 2. sz. melléklet „Szöveges magyarázat” elnevezésű dokumentum 1. oldal.

³⁵ VJ/34-12/2023. számú Premier G. Med. Egészségügyi Kft. adatszolgáltatás 45. bekezdése.

kiemelkedőnek mondható, így az ügyintézési határidő rövid idővel történő túllépése is jelentős jogsérelemmel jár.³⁶

56) Kiemelte, hogy különösen a közbeszerzési ügyeket érintő versenyfelügyeleti eljárásokban – tekintettel a kiemelkedően súlyos, az eljárás alá vont vállalkozás tevékenységét jelentősen elnehezítő vagy akár teljes mértékben ellehetetlenítő jogkövetkezményekre – kiemelten fontos, hogy az eljáró hatóság az ügyintézési határidőn és észszerű időn belül hozza meg érdemi döntését.³⁷

57)³⁸

58) A MEDIREX Zrt. kiemelte továbbá, hogy a versenyfelügyeleti eljárás ténye hamar ismertté vált az eljárás alá vont beszállítói és (elsősorban állami) megrendelői előtt is. A beszállítók (különösen a külföldi, USA-beli beszállítók) számára nyugtalanító a versenyfelügyeleti eljárás bizonytalan kimenetele: a bírsággal való fenyegetettség, a közbeszerzési eljárásokból való kizárás fenyegetettsége és a MEDIREX Zrt. fizetéseképtelenségének lehetősége.³⁹

59) A MEDIREX Zrt. szerint a közbeszerzéseken való indulás is jelentős kockázat a számára, mivel minden egyes ajánlattétel során a MEDIREX Zrt.-nek azzal kell szembenéznie, hogy amennyiben a közbeszerzési eljárás folyamatban léte alatt végleges bírságot szab ki a GVH vele szemben, az a MEDIREX Zrt. kizárását jelenti a már folyamatban lévő eljárásból. Mindeközben a közbeszerzési eljárásokon való indulás jelentős erőforrás bevonást igényel, és magas költséggel is jár.⁴⁰

III.3. A GE Hungary Kft. nyilatkozata

60) Előzetesen rögzíti az eljáró versenytanács, hogy a lenti észrevételeket az előzetes álláspontot megelőzően tette az eljárás alá vont, mely észrevételeket az eljáró versenytanács az előzetes álláspontjában részletesen értékelt. Ezt követően az eljárás alá vont együttműködés keretében a megállapított tényállást nem vitatta és lemondott a jogorvoslati jogáról. Erre tekintettel az eljárás alá vont által előadott érvek részletes ismertetésétől az eljáró versenytanács eltekint, azokat az előzetes álláspont részletesen tartalmazta.

Az ügyintézési határidő túllépése miatti jogsérelem

61) A GE Hungary Kft. szerint a GVH-t köti a tisztességes eljárás követelménye, ideértve az Alaptörvény XXIV. cikkében foglalt, az ügyek észszerű határidőn belüli elbírálásának követelményét is.⁴¹ A GE Hungary Kft. kiemelte, hogy amennyiben az adott ügy konkrét és objektív körülményei indokolják, a törvényes határidő betartása vagy akár csak néhány nappal való túllépése is képviselhet jelentős mulasztást az eljáró hatóság részéről, és mint ilyen, a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog megsértését is alátámaszthatja.⁴² A

³⁶ VJ/34-13/2023. számú MEDIREX Zrt. adatszolgáltatás 4 – 6. bekezdések.

³⁷ VJ/34-13/2023. számú MEDIREX Zrt. adatszolgáltatás 8. bekezdések.

³⁸ VJ/34-13/2023. számú MEDIREX Zrt. adatszolgáltatás 9-10. bekezdés.

³⁹ VJ/34-13/2023. számú MEDIREX Zrt. adatszolgáltatás 11-12. bekezdés.

⁴⁰ VJ/34-13/2023. számú MEDIREX Zrt. adatszolgáltatás 13. bekezdése.

⁴¹ VJ/34-14/2023. számú GE Hungary Kft. adatszolgáltatás 10. bekezdés.

⁴² VJ/34-14/2023. számú GE Hungary Kft. adatszolgáltatás 4, 14. bekezdés.

megismételt eljárásban a 4/2023. JEH és az Adóbírság Határozat alapján a GVH-nak szükséges az e határozatokban kifejtett szempontokat a „négymozzanatos teszt” keretében értékelni, és szükség esetén a megelőző eljárásban kiszabott bírság mérsékléséről, vagy adott esetben mellőzéséről kell határoznia.

62) Az eljárás alá vont hivatkozik a megelőző eljárás ügyindító végzésére, amelynek tartalmából azt a következtetést vonja le, hogy a GVH szerint a bizonyítékok nagy része már az eljárás megindításakor, azaz 2016. április 11. napján rendelkezésre állt. A GE Hungary Kft. hivatkozik továbbá, hogy a megelőző eljárásban kiadott előzetes álláspontban foglaltak szerint három vállalkozás három különböző engedélykérelmet nyújtott be, amelyek segíthették a GVH-t a bizonyítékok azonosításában és összegyűjtésében⁴³.

63) A GE Hungary Kft. hangsúlyozza végül, hogy bár a versenyfelügyeleti eljárások során főszabályként rendkívül korlátozottan érvényesülnek a kontradiktórius eljárásokra jellemző karakterjegyek, nyilvánvaló, hogy az eljárás teljes hossza és a GE Hungary Kft. számára a nyilatkozatok megtételére rendelkezésre álló idő hossza jelentősen és indokolatlanul eltért egymástól.⁴⁴

III.4. Az eljárás alá vontak előzetes álláspontot⁴⁵ követően előterjesztett észrevételei

III.4.1. A Premier G. Med Egészségügyi Kft. által előadottak

64) Az előzetes álláspontra tett észrevételeiben⁴⁶ előadta, hogy – figyelemmel a tárgyaláson⁴⁷ elhangzottakra - az előzetes álláspontban előadott tényállást nem vitatja, valamint lemond az előzetes állásponttal összhangban álló határozattal szembeni jogorvoslatról.

65) Az eljárás alá vont vállalta, hogy a VJ/34-53/2023. iktatószámom benyújtott versenyjogi megfelelési programját a határozat meghozatalát követő 60 napon belül bevezeti, amit a bevezetést követő 30 napon belül okiratokkal igazol.

66) Az eljárás alá vont beadványában részletesen ismertette a vállalkozás és a vállalkozáscsoport 2024-es és aktuális pénzügyi, vagyoni helyzetét, hitelállományát, likviditására vonatkozó adatokat, kintlévőségeit, bevételeit. A részletes, dokumentumokkal megfelelően alátámasztott kérelmében minimum 24 havi részletfizetés biztosítását kérte.

III.4.2. A Medirex Zrt. által előadottak

67) Az előzetes álláspontra tett észrevételében⁴⁸ előadta, hogy tudomásul veszi és elfogadja az előzetes álláspontban megállapított tényállást, továbbá lemond a jogorvoslatról.

⁴³ VJ/34-14/2023. számú GE Hungary Kft. adatszolgáltatás 30. bekezdés.

⁴⁴ VJ/34-14/2023. számú GE Hungary Kft. adatszolgáltatás 41. bekezdés.

⁴⁵ Előzetes álláspont a VJ/34-46-46/2023. sz. iratok

⁴⁶ VJ/34-58/2023. sz. irat

⁴⁷ Tárgyalásra 2025. május 22-én került sor, tárgyalási jegyzőkönyv: VJ/34-54/2023. sz. irat

⁴⁸ VJ/34-59/2023. sz. irat

68) Beadványához mellékelte a határozat jogerőre emelkedését követő 60 napon belül bevezetni tervezett utólagos megfelelési programját.

III.4.3. A GE Hungary Kft. által előadottak

69) Az eljárás alá vont vállalkozás az előzetes álláspontra tett észrevételében⁴⁹ előadta, hogy amennyiben a határozat az előzetes állásponttal azonos tartalmú, akkor elismeri a tényállást és lemond a jogorvoslati jogáról.

70) Ezen túl az eljárás alá vont részletesen ismertette a vállalkozáscsoportjának meglévő, széleskörű, nemzetközi versenyjogi megfelelési programját, annak elemeit, célkitűzéseit, megvalósulási formáit.

IV.

Jogi háttér

71) A Tpv. 46. § (1) bekezdése alapján a versenyfelügyeleti eljárásra az e törvényben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. Az Ákr. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban akkor kell alkalmazni, ha azt e törvény kifejezetten előírja.

72) Az Ákr. 143. § (1) bekezdése szerint a törvény rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult és *a megismételt eljárásban* kell alkalmazni.

73) A Tpv. 11. § (1) bekezdése szerint tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások egyesülési jog alapján létrejött szervezetének, köztestületének, egyesülésének és más hasonló szervezetének (a továbbiakban együtt: vállalkozások társulása) a döntése (együtt: megállapodás), amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. Nem minősül ilyennek a megállapodás, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre. A Tpv. 11. § (2) bekezdés a) és d) pontjai szerint ez a tilalom vonatkozik különösen a vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására, valamint a piac felosztására, az értékesítésből történő kizárásra, az értékesítési lehetőségek közötti választás korlátozására.

74) A Tpv. 60/A. § (1) bekezdés b) pontja alapján a vizsgáló, illetve az eljáró versenytanács a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti, ha az eljárás során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg, hogy a magatartás jogsértő-e, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.

75) Az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdés a) és c) pontjai szerint a belső piaccal összeegyeztethetetlen és tilos minden olyan vállalkozások közötti megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés és összehangolt magatartás, amely hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, és amelynek célja vagy hatása a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, így különösen a beszerzési vagy

---

⁴⁹ VJ/34-60/2023. sz. irat

eladási árak, illetve bármely egyéb üzleti feltétel közvetlen vagy közvetett rögzítése, valamint a piacok vagy a beszerzési források felosztása.

76) A Gazdasági Versenyhivatal hatáskörét a versenyfelügyeleti eljárásra a Tpvt. 11. §-a tekintetében a Tpvt. 44. § (2) bekezdése, az Európai Unió Működéséről szóló szerződés 101. cikke tekintetében a Szerződés 81. és 82. cikkében foglalt versenyszabályok végrehajtásáról szóló 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet 5. cikke, valamint – az 1/2003/EK tanácsi rendelet 35. cikkére is figyelemmel – a Tpvt. 33. § (1) bekezdésének második mondata, illetékességét a Tpvt. 45. §-a állapítja meg.

77) A Tpvt. 76. § (1) i) pontja alapján az eljáró versenytanács határozatában jogsértés megállapítása esetén arányos és a jogsértés megszüntetéséhez vagy a jogsértés hatásainak kiküszöböléséhez szükséges kötelezettséget – ideértve a magatartásra vonatkozó, vagy szerkezeti korrekciós intézkedéseket – ír elő, így különösen az ügylet jellegének megfelelő üzleti kapcsolat létrehozásától vagy további fenntartásától való indokolatlan elzárkózás esetén szerződéskötésre kötelez.

78) A Tpvt. 78. § (1) bekezdésének a) pontja szerint az eljáró versenytanács bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozó jogsértő magatartást valósít meg.

79) A Tpvt. 78. § (1b) bekezdése értelmében a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon – a határozatban azonosított – vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja.

80) A Tpvt. 78. § (2) bekezdése alapján a bírság legmagasabb összegének meghatározásakor a nettó árbevételt a határozat meghozatalát megelőző üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló alapján kell meghatározni. Ha a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hiteles adat, az utolsó hitelesen lezárt üzleti év nettó árbevétele az irányadó.

81) A Tpvt. 78.§ (3) bekezdése alapján a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, gyakoriságára - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

82) A Tpvt. 78. § (5) bekezdése szerint Az eljáró versenytanács a vállalkozáscsoport jogsértést megvalósító tagját és a vállalkozáscsoportnak a határozatban nevesített tagjait egyetemlegesen kötelezi a bírság megfizetésére.

83) A Kp. 97. § (4) bekezdése alapján a bíróság határozatának rendelkező része és indokolása a megismételt eljárásban és a cselekménynek a bíróság határozatával elrendelt megvalósítása során köti az eljáró közigazgatási szerveket.

V.

Jogi értékelés

84) Mindenekelőtt az eljáró versenytanács megállapítja, hogy azok a tények és jogi értékelések, amelyeket a Kúria ítéletével nem érintett, az elsőfokú ítélet jogerős voltából kifolyólag jogilag rögzültek. Az eljáró versenytanács ezen megállapítását a Kúriai gyakorlat is megerősíti: „A Ket. 109. § (4) bekezdésének rendelkezéséből az következik, hogy azon határozati megállapítások, amelyeket a felperesek a korábbi peres eljárásban nem vitattak, és így, amelyekben a bíróság nem foglalt állást, tényként rögzülnek, azokhoz az alperes a megismételt eljárásban kötve van. Az ugyanis, hogy a Kúria a mérlegelt körülmények egy részét érintő jogsértés miatt az alperesi alaphatározat bírság kiszabására vonatkozó teljes rendelkezését hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéleti megállapítással szemben nem azt jelenti, hogy az alperes a megismételt eljárásban a korábban megállapított, a felperesek által nem vitatott rendelkezésekhez ne lenne kötve. Az, hogy a Kúriai Ítélet a teljes bírságkiszabó határozati részt hatályon kívül helyezte, kizárólag abból fakad, hogy eltérő döntést a Kúria a bírság tekintetében a perjogi rendelkezések alapján nem hozhatott, valójában azonban a Kúriai Ítélet a kérelemhez kötöttség miatt az alaphatározatnak a bírság kiszabására vonatkozó részét csak a felülvizsgálati kérelmek keretei között vizsgálta és helyezte hatályon kívül. Az alperes feladata a Kúriai Ítéletet követően nem az volt, hogy egy teljesen új, korábbi határozattól, abban követett mérlegeléstől teljesen elszakadó, új mérlegelési tevékenységet folytasson le a bírság kiszabása tekintetében, hanem csupán annyi, hogy a Kúria által nem érintett, illetve a Kúria által megerősített kérdésekben a korábbival megegyezően eljárva, a Kúria által jogszabálysértőnek minősített körökben pedig a Kúriai Ítélet szerinti módon eljárva hozza meg új határozatát a bírság körében.”⁵⁰

85) Ezen bírói gyakorlatot az eljáró versenytanács akkor is követendőnek tartja, ha jelen eljárásra nem a Ket. szabályai az irányadóak, ugyanis a Ket. 109. § (4) bekezdése megfeleltethető a Kp. 97. § (4) bekezdésének⁵¹. Továbbá az anyagi jogerőhatás miatt az alapítélet a megismételt eljárásban köti a Gazdasági Versenyhivatalt, így az Ákr. 123. § (1)

⁵⁰ Kúria VJ/20/2017. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott Kfv.II.37.814/2020/12. számú ítéletének [130] bekezdése.

https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/dontesek/birosagi_dontesek/birosagi_dontesek/birosagi_dontesek_2017/Vj020_341_2017_Kuria.pdf&inline=true

⁵¹

Ket. 109. § (4) A hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során annak megfelelően jár el.	Kp. 97. § (4) A bíróság határozatának rendelkező része és indokolása a megismételt eljárásban és a cselekménynek a bíróság határozatával elrendelt megvalósítása során köti az eljáró közigazgatási szerveket.
---	--

bekezdés f) pontja szerinti semmisségi okban szenvedő döntés elkerülése érdekében elengedhetetlen az alapítéletben megfogalmazott iránymutatás követése.⁵²

V. 1. Az árrögzítéssel kapcsolatban az eljárás megszüntetése

86) Az eljáró versenytanács a megelőző versenyfelügyeleti eljárásban rendelkezésre álló bizonyítékok egyenként és egymásra tekintettel történő - a Kúriai releváns iránymutatás szerinti - ismételt áttekintése után nem látja megállapíthatónak, hogy a vizsgált magatartás a piacfelosztás mellett árrögzítést is megvalósított volna. A már elvégzett vizsgálati cselekményeken túlmenően, figyelemmel az eltelt időre is nincs más olyan eljárási cselekmény, amelyen keresztül a megelőző eljárásban megállapított piacfelosztó magatartástól elkülönült módon bizonyítható árrögzítésre vonatkozó bizonyíték eredményes beszerzése alappal volna várható.

87) Fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) pontja és az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdés a) pontja szerinti árrögzítés kapcsán az eljárást megszüntetette a Tpv. 60/A. § (1) bekezdés b) pontja alapján.

88) Tekintettel arra, hogy a Határozat az árrögzítést a piacfelosztás mellett látta megállapíthatónak („[...] fenti egységes, folyamatos jogsértés egyszerre valósít meg versenykorlátozó célú piacfelosztást és árrögzítést [...]”)⁵³, az árrögzítés kapcsán történő megszüntetés nem jelenti azt – és a bírósági felülvizsgálat alapján nem is jelentheti -, hogy a megelőző eljárásban vizsgált magatartás ne minősülne jogellenesnek, az a Határozatban rögzítettek szerint piacfelosztást valósított meg, csupán az nem megállapítható a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, hogy ezen magatartás egyben árrögzítést is megvalósított volna.

V.2. Az ügyintézési határidő túllépésének mértéke

89) A Kúria Ítéletének 243. pontja szerint az új eljárásban figyelemmel kell lennie arra, hogy az ügyintézési határidő túllépésre került. Meg kell határozni a túllépés mértékét az elsőfokú ítéletben rögzített három időintervallum kezdő és befejező napjai pontos feltüntetésével és a túllépés tartamának pontos kiszámításával.

90) Az eljáró versenytanács a jelen megismételt eljárás keretében a Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítéletében és a Kúria Ítéletében foglaltaknak megfelelően újból áttekintette a megelőző versenyfelügyeleti eljárásban alkalmazott határidőszámítást. Az előzetes álláspont mellékletét képezi az az excel fájl, ami a számolás pontos levezetését tartalmazza.

91) A túllépés pontos mértékének meghatározása két számolási módszertannal történt, tekintettel arra, hogy a Jogerős Ítéletben szereplő számítási módszertan eltér a kieső idő kezdetének számítása tekintetében a GVH által általában használt számítási módszertantól.

V.2.1. Első számolási módszertan: 22 napos határidő túllépés

---

⁵² Id. például a Kúria Kf. 39.008/2022/6. számú ítéletét.

⁵³ Határozat 644. bekezdés

92) Az első, az eljárás alá vontak számára kedvezőbb számolási módszertan szerint az adatkérő végzés (a Tpv.-ben és Ket.-ben meghatározott, határidőbe bele nem számító egyéb időtartamokhoz hasonlóan) kiadásának napja nem minősül határidőbe be nem számító napnak. Az eljáró versenytanács a teljes megelőző eljárás határidőszámítását újfent elvégezte a fentiek szerint és ez alapján a határidő túllépése 22 nap. Ennek összegzése a következő:

Összesítő táblázat	
2016.04.11	Eljárás kezdőnapja
2017.04.11	6+6 hónap törvényi határidő
960	kieső idő
2019.11.27	Határidő lejárt 2. törvényi hosszabbítás hiányában
2019.12.19	Határozat kelte
22 nap	Túllépés mértéke

93) Az ügyintézési határidő ennek megfelelően

- 2019. június 26-tól 2019. július 15-ig (20 nap),
- 2019. július 27-től 2019. augusztus 2-ig (7 nap),
- 2019. augusztus 29-én 1 (1 nap),
- 2019. szeptember 10-én (1 nap), valamint
- 2019. szeptember 18. és 2019. szeptember 24 között (7 nap)

tovább folyt (összesen 36 napig), ezen időközök nem minősülnek az ügyintézési határidőbe be nem számító időnek.

94) Az ügyintézési határidő így nem a Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítéletében megjelölt napon, azaz 2019. december 2-án, hanem korábban, 2019. november 27-én járt le, azaz nem 17 napos a túllépés mértéke, hanem 22.

V.2.2. Második számolási módszertan: 4 napos határidő túllépés

95) A másik módszertan a Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítéletének 130. pontjában leírt - és a 105.K.701.007/2020/70. számú ítélet 67-70. pontjaiban⁵⁴, illetve a 105.K.701.596/2021/87. számú ítélet 105. pontjában is kifejtett - számítási módszer szerint számol, ami szerint a felhívás időpontja – azaz a postára adás vagy elektronikus úton történő megküldés - is kieső időként kerül figyelembevételre. Ezen módszertannal számolva a határidő túllépés mértéke a lentiek szerint 4 nap. Lényeges, hogy ezen módszertan is az

⁵⁴ A 105.K.701.007/2020/70. számú ítélet 69. pontjából szó szerint idézve hivatkozik a Főváros Törvényszék Jogerős Ítélete 130. pontjának első bekezdése és megjegyzi, hogy az ottani jogértelmezést osztja

ügyben történt valamennyi, határidőbe bele nem tartozó időtartam újraszámolása alapján történt

96) A kieső idő mértéke így a fenti, első számolási módszertanban kiszámított 960 nap helyett 978 nap lett. További 11 napnyi kieső idő a sérelmezett végzést (VJ/19-1141/2016. sz. végzés) megelőző és további 7 napnyi kieső idő a sérelmezett végzést követő felhívási napokból. Ezáltal az ügyintézési idő nem 2019. november 27-én, hanem csak 2019. december 15. napján járt le. Tekintettel arra, hogy a határozat 2019. december 19-én született, a Fővárosi Törvényszék Jogerős Ítéletében található számítási módszertant követve a határidő túllépés tényleges mértéke nem 22 nap, hanem csupán 4 nap. Ennek összegzése az alábbi (a részletes számítást pedig a mellékelt excel táblázat tartalmazza):

Összesítő táblázat	
2016.04.11	Eljárás kezdőnapja
2017.04.11	6+6 hónap
978	kieső idő
2019.12.15	Határidő lejárt 2. törvényi hosszabbítás hiányában
2019.12.19	Határozat kelte
4 nap	Túllépés mértéke

97) Ez a számítási módszertan (azaz, hogy a kieső idő kezdete az az adatkérő végzés kiadásának napja) tehát a Jogerős Ítéletben megjelenő számításra alapul, mely módszertan a fent jelzettek szerint további Fővárosi Törvényszéki ítéletekben is megjelenik. Annak 130. pontja idézi a Fővárosi Törvényszék egy másik ítéletét és kifejti: „A bíróság más összetételben eljáró tanácsa a 105.K.701.007/2020/70. számú ítéletében kifejtette, hogy „[69] ... a felhívás időpontjának az tekintendő, amikor az postára adásra, vagy elektronikus úton történő megküldésre kerül, ugyanígy a nyilatkozattétel, illetve okirat csatolási kötelezettség akkor tekintendő teljesítettnek, amikor az az alpereshez ténylegesen megérkezik. Ellenkező jogértelmezés arra vezetne, hogy amennyiben az alperes határidő tűzésével egy adott ügyfelet nyilatkozattételre vagy adatszolgáltatásra hív fel, és annak az ügyfél az átvételtől számított néhány napon belül eleget tesz, ugyanakkor mind a felhívás kézbesítése, mind a válasz hatósághoz történő megérkezése az alperesen kívül eső okokból elhúzódik, úgy az ügyintézési határidő anélkül folyik tovább, hogy az alperes az adott ügy érdemében intézkedni tudna.”. Ezt a jogértelmezést a jelen ügyben eljáró, eltérő összetételű tanács is osztja [...].”

98) A Jogerős Ítéletben - a fentiek szerint részben idézett - Fővárosi Törvényszéki ítélet⁵⁵ részletesen foglalkozott a kieső időintervallumokkal:

⁵⁵ A Fővárosi Törvényszék 105.K.701.007/2020/70. számú ítélet 67-70. pontjai

67. „A perben mind az I-II. rendű felperesek, mind az alperes kimutatást csatolt annak érdekében, hogy az ügyintézési határidővel összefüggő álláspontjaikat alátámasszák. Az érdemi eltérés a felek között abban a kérdésben volt, hogy az ügyintézési határidőbe a be nem számító eljárási cselekmény esetén (például iratbekérés, nyilatkozattételre való felhívás) a postára adás vagy az átvétel, illetve a válaszirat feladása vagy annak hatósághoz való megérkezése tekintendő-e az ügyintézési határidő nyugvását eredményező kezdő, illetve záró időpontnak. A Tpvt. 63. § (8) bekezdése tételesen tartalmazza azon időtartamokat, amelyek az ügyintézési határidőbe nem számítanak bele.”

68. „Az ügyintézési határidő betartása az alperes kötelezettsége. Annak nyugvására vonatkozó szabályok jelentősége abban ragadható meg, hogy azok az alperes eljárási kötelezettségét mintegy „meghosszabbítsák” az olyan eljárási cselekményekkel, amelyekre az alperesnek közvetlen ráhatása nincsen. Így akár egy szakhatósági állásfoglalás, akár egy szakvélemény beszerzése az alperestől független olyan eljárási cselekmény, amely közvetlenül az alperesen nem számonkérhető, ezért indokolt, hogy ezen esetekben az eljárási határidő ne folytatódjék. Ugyanilyen okból a Tpvt. 63. § (8) bekezdésében rögzített hiánypótlási felhívástól és annak teljesítéséig terjedő időtartam (9. pont) valamint az ügyfélnek a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére, illetve okirat vagy más irat bemutatására való felhívástól, annak teljesítéséig terjedő időtartama (10. pont) sem számít az ügyintézési határidőbe, mivel mindezek ugyancsak az alperesen kívüli olyan objektív körülmények (akár postázási, kézbesítési nehézségek, akár egy adott ügyfél átvételt nehezítő magatartása miatt), amelyek az alperes érdekkörén kívül esnek.”

69. „A fent kifejtettek miatt a felhívás időpontjának az tekintendő, amikor az postára adásra, vagy elektronikus úton történő megküldésre kerül, ugyanígy a nyilatkozattétel, illetve okirat csatolási kötelezettség akkor tekintendő teljesítettnek, amikor az az alpereshez ténylegesen megérkezik. Ellenkező jogértelmezés arra vezetne, hogy amennyiben az alperes határidő tűzésével egy adott ügyfelet nyilatkozattételre vagy adatszolgáltatásra hív fel, és annak az ügyfél az átvételtől számított néhány napon belül eleget tesz, ugyanakkor mind a felhívás kézbesítése, mind a válasz hatósághoz történő megérkezése az alperesen kívül eső okokból elhúzódik, úgy az ügyintézési határidő anélkül folyik tovább, hogy az alperes az adott ügy érdemében intézkedni tudna. [...].

99) Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy a Fővárosi Törvényszék a 105.K.701.596/2021/87. sz. ítéletének 105. pontjában szintén a fent kifejtettek szerint tekintett a kieső idő kezdetére.

100) Az eljáró versenytanács értékelése szerint azonban a lentiek szerint megállapítható, hogy jelen esetben sem a 4 napos, sem a 22 napos határidő csúszás sem tekinthető olyan mértékűnek, amely az eljárás alá vontak számára bizonyított többlet érdeksérelmet okozott

volna, vagy pedig a túllépés eredményezte volna az észszerű határidőn belüli ügyintézés sérelmét. Erre tekintettel pedig a bírság módosítása sem indokolt.

101) Tekintettel arra, hogy az eljáró versenytanács a fentiek szerint két módszert alkalmazva is újraszámolta a teljes megelőző eljárás határidőszámítását, a Jogerős Ítélet 130. pontjában (56. oldal alsó bekezdése) szereplő három intervallumnak érdemi jelentősége nincsen, azonban mivel a Kúria Ítélete ezen három intervallum kezdő és befejező napjai bemutatását is előírta, ezért amennyiben a Kúria Ítéletében foglalt iránymutatást követve az 1141. alszámú adatkérő végzés kapcsán az ügyintézési időből kieső időt a harmadik feles adatkérésre biztosított határidő utolsó napjával lezárjuk, akkor a korábban az előzetes álláspont megküldéséig számított 110 nap egybefüggő kieső idő helyett csupán 88 nap minősül kieső időnek. Az ügyintézési idő így az előzetes álláspont megküldéséig - a felhívás napját is kieső időként minősítve - 2019 június 26-tól július 14-ig, 2019. július 27-től augusztus 1-ig, valamint 2019. szeptember 18-tól szeptember 23-ig tovább telt, azaz ezen jelzett időszakok eleje és vége olyan időintervallumokat jelöl, amelyek nem minősülnek kieső időnek, így figyelembe kellett őket venni az ügyintézési idő túllépés újraszámításakor.

V.3. Az eljárás alá vontak érveinek értékelése

102) A Kúria Ítéletének 243. pontjában található iránymutatás szerint továbbá a bírság kiszabása során a 4/2023. JEH határozatban foglalt követelményeket érvényesíteni kell. Ennek során vizsgálandó, hogy *„az ügyintézési határidő túllépése eredményezte-e az észszerű határidőn belüli ügyintézés sérelmét, vagy valamely felperes részére más, igazolt jogsérelmet”*.

103) Tekintettel arra, hogy valamennyi eljárás alá vont adott elő érveket a négymozzanatos teszttel kapcsolatban, az eljáró versenytanács az eljárás alá vonti érvek mentén végzi el a teszt értékelését. Mivel a teszt első három mozzanata általános, mindegyik eljárás alá vontra érvényes szempontokat tartalmaz, ezért a teszt negyedik mozzanata kapcsán kerül sor az eljárás alá vontak által előadott egyéni körülmények értékelésére.

A Premier G. Med Egészségügyi Kft. által előadottak értékelése

104) Előzetesen rögzíti az eljáró versenytanács, hogy az előzetes álláspontot követően az eljárás alá vont együttműködő magatartást tanúsított, aminek keretében az előzetes álláspontban megállapított tényállást nem vitatta és lemondott a jogorvoslati jogáról.

105) A lentiekben található értékelés az eljárás alá vont által korábban előadottak értékelése, azzal, hogy az együttműködésre tekintettel az eljáró versenytanács nem értékeli részletesen az eljárás alá vont által, az előzetes álláspontot megelőzően előadott érvet, azokat az előzetes álláspont részletesen tartalmazza.

A „Négymozzanatos teszt” alkalmazása a megelőző VJ/19/2016. számú versenyfelügyeleti eljárásra

106) A négymozzanatos teszt, a következő lépésekből áll:

1. az adott hatósági eljárás Alaptörvényre visszavezethető sajátosságainak elemzése,
2. az elmulasztott határidő jogi természetének és egyéb jellemzőinek elemzése,
3. a kiszabott közigazgatási szankció karakterének elemzése, valamint
4. a fenti, 1-3. pontokban foglalt szempontok vizsgálatából származó megállapításoknak az egyedi ügy konkrét körülményeire történő rávetítése.

107) Az eljáró versenytanács egyetért a Premier G. Med Egészségügyi Kft. által előadottakkal, hogy a versenyfelügyeleti eljárás Alaptörvényre is visszavezethető sajátosságai alapján a versenyfelügyeleti eljárásra is vonatkozik az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése [**négymozzanatos teszt első mozzanata**]⁵⁶ és az ezen alaptörvényi rendelkezés kapcsán kialakult alkotmánybírósági és általános hatáskörű bírósági esetjog.

108) Az eljáró versenytanács szintén osztja a Premier G. Med Egészségügyi Kfte. értelmezését, amely szerint a versenyfelügyeleti eljárásra vonatkozó ügyintézési határidő eljárási határidő [**négymozzanatos teszt második mozzanata**],⁵⁷ amely határidő elmulasztása nem jár együtt automatikusan a szankcionálási lehetőség elenyészésével.

109) Az eljáró versenytanács egyetért abban is a Premier G. Med Egészségügyi Kft. által előadottakkal, hogy a VJ/19/2016. számú versenyfelügyeleti eljárásban kiszabott versenyfelügyeleti bírságnak büntetőjogi karaktere van,⁵⁸ és egyszerre rendelkezik represszív és preventív funkcióval [**négymozzanatos teszt harmadik mozzanata**]. A Kúria a Kf.V.39.062/2020/4. számú ítéletében kiemelte, hogy a versenyfelügyeleti eljárás speciális, büntetőjogias jellegű közigazgatási eljárás, azonban a versenyjog nem büntetőjogi kategória.

110) Az eljáró versenytanács azonban nem osztja a Premier G. Med Egészségügyi Kft.-nek a fenti megállapításoknak az egyedi ügy konkrét követelményeire történő alkalmazásával kapcsolatban előadott álláspontját a lentiek szerint [**négymozzanatos teszt negyedik mozzanata**].⁵⁹

A Premier G. Med Egészségügyi Kft.-nek az ügyintézési határidő túllépése miatti állítólagos sérelmének értékelése

111) A Premier G. Med Egészségügyi Kft. nyilatkozata nem alkalmas az észszerű időn belüli ügyintézés, mint a tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványa

⁵⁶ VJ/34-12/2023. számú Premier G. Med. Egészségügyi Kft. adatszolgáltatás 12. pont.

⁵⁷ VJ/34-12/2023. számú Premier G. Med. Egészségügyi Kft. adatszolgáltatás 13. pont.

⁵⁸ Id. pl. A Kúria Jogegységi Panasz Tanács Jpe.I.60.019/2022/9. számú határozatának 44. pontját.

⁵⁹ VJ/34-12/2023. számú Premier G. Med. Egészségügyi Kft. adatszolgáltatás 25 – 26, 29 – 30 és 36-36. bekezdései.

vonatkozásában *igazolt* hátrány alátámasztására, mivel az általa előadottak nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy az ügyintézési határidő túllépése az észszerű határidőn belüli ügyintézés sérelmét okozta volna számára, vagy más jogsérelmet.

112) A Kúria fent hivatkozott iránymutatása során értékelni szükséges, hogy az ügyintézési határidő sérelme okozta-e az észszerű határidőn belüli ügyintézés sérelmét. Az eljáró versenytanács értékelése szerint a legfeljebb 22 napos határidő túllépés egy olyan komplex (e körben lásd még a 118) pontban írtakat), összetett, sok eljárás alá vontat és tendert érintő ügyben, melyben a határidőnek nincs is törvényben meghatározott abszolút maximuma a kieső időtartamokra tekintettel, nem eredményezi az észszerű határidőn belüli ügyintézés sérelmét. Hasonló értékelésre jutott a Fővárosi Törvényszék egy másik kartell ügy kapcsán is⁶⁰, ahol a versenyfelügyeleti eljárás a jelen alap eljárásnál hosszabb ideig tartott és a határidő túllépés mértéke szintén nem haladta meg az egy hónapot (e körben lásd a 119) pontban írtakat).

113) Az eljáró versenytanács értékelése szerint az eljárás alá vont által előadottak, a becsatolt bizonyítékok nem alkalmasak annak alátámasztására sem, hogy a versenyfelügyeleti eljárás határidejének túllépése okozott volna jogsérelmet az eljárás alá vontnak, vagy a vállalkozáscsoportjába tartozó vállalkozásnak.

A Premier G. Med Egészségügyi Kft.-nek a versenyfelügyeleti eljárás kontradiktórius jellegének hiányára és a védekezéshez való jog sérelmére vonatkozó előadása

114) Az eljárás alá vont vállalkozásnak a versenyfelügyeleti eljárás korlátozott kontradiktórius jellegére vonatkozó nyilatkozata alapvetően összhangban áll a kúriai joggyakorlatban levezetett elemzéssel.⁶¹ Az eljáró versenytanács azonban nem ért egyet a Premier G. Med Egészségügyi Kft. előadásával, amely szerint az eljárás alá vont vállalkozások kizárólag az előzetes álláspont birtokában van lehetőségük a kontradiktórius eljárási jogosítványukat gyakorolni.⁶²

115) Az eljárás alá vont vállalkozások versenyfelügyeleti eljárás teljes időtartama alatt bármikor nyilatkozatot tehetnek vagy vizsgálati kifogást terjeszthetnek elő, valamint a Premier G. Med Egészségügyi Kft.-nek – mint ahogy a jelen versenyfelügyeleti eljárásban ügyféli minőségben részt vevő valamennyi eljárás alá vont vállalkozásnak is - lehetősége volt a Gazdasági Versenyhivatal által a VJ/19/2016. számú eljárásban bizonyítékként felhasználni kívánt irati bizonyítékokat megismerni és azokra egyenként nyilatkozatot tenni,⁶³ még az előzetes álláspont kézhezvételét

⁶⁰ A Fővárosi Törvényszék 105.K.706.686/2021/138. számú ítéletének 80. pontja

⁶¹ Id. különösen a Kúria Kfv.III.37.582/2016/16. számú ítéletének 127. pontját: „A fenti elemzésből látható, hogy az alperesi versenytanács eljárása sok szempontból közel áll egy kvázi bírói fórum eljárásához, a kontradiktórius eljáráshoz szükséges bizonyos elemek részlegesen érvényesülnek, ami a teljes felülvizsgálat elvének terjedelmére is kihat a bírósági felülvizsgálat során.”

⁶² VJ/34-12/2023. számú Premier G. Med. Egészségügyi Kft. adatszolgáltatás 29. bekezdés.

⁶³ Id. VJ/19-606/2016. számú jegyzőkönyv a Premier G. Med Egészségügyi Kft. meghallgatásáról.

megelőzően. Az előzetes álláspont kiküldését követően az eljárás alá vont élt a Virtuális Adatszoba lehetőségével is és több alkalommal személyes iratbetekintési lehetőséget kapott.

116) Az eljáró versenytanács megjegyzi továbbá, hogy – bár a 4/2023. JEH 64. pontja utal a „kontradiktórius elemekre”, mint a négymozzanatos teszt részeként figyelembe veendő körülményre -, a közigazgatási hatósági eljárás kontradiktórius jellegének alapvetően a bírósági felülvizsgálat, illetve a teljes felülvizsgálat elvének terjedelme vonatkozásában van szerepe⁶⁴.

A Premier G. Med Egészségügyi Kft.-nek az ügyintézési határidő túllépésére és a tisztességes eljáráshoz, valamint az ésszerű határidőn belüli ügyintézéshez való alapjog sérelme vonatkozó előadása

117) A Premier G. Med Egészségügyi Kft. hivatkozik arra, hogy a Gazdasági Versenyhivatal a törvényes ügyintézési határidő lejártát a saját működési körében bekövetkezett okból súlyosan gondatlanul nem ismerte fel, holott egy ízben még meghosszabbíthatta volna az ügyintézési határidőt. E körben kiemeli az eljáró versenytanács, hogy a kevesebb kieső idővel történő számolás mellett is összesen csupán 22 napos határidő csúszásról van szó, ami nem mondható jelentősnek, illetve annak a ténynek nincsen különösen jelentősége, hogy lett volna még lehetőség hosszabbításra. A Fővárosi Törvényszék egy ítéletében kifejtette⁶⁵, hogy „Az ügyintézési határidő annak letelte előtt hosszabbítható meg a Tpv. 63.§ (9) bekezdése szerint, a bíróság ugyanakkor nem osztotta a VII. rendű felperesnek azt az álláspontját, amelynek lényege szerint az ügyintézési határidő meghosszabbításáról késve hozott döntés jogkövetkezménye az, hogy a meghosszabbított eredeti határidő letelte es az eljárást befejező döntés között eltelt idő teljes egészében kívül esik a törvényes ügyintézési határidőn; ilyen értelmezés sem a Tpv. 63.§ (9) bekezdéséből, sem a fent kiemelt bírói gyakorlatból nem következik.” Tehát még ha lett is volna második hosszabbítás, csak késve, az sem okozná önmagában azt, hogy a hosszabbítás követő teljes hátralévő idő kívül esne a törvényes határidőn.

118) Lényeges szempont, hogy a megelőző eljárás komplex, kiemelten nagy számú eljárás alá vont részvételével zajló, nagy számú bizonyítékot tartalmazó, kiterjedt iratanyagú, 300 körüli résztenderre (a kiírók megkeresését is szükségessé téve) kiterjedő és jelentős összeg vonatkozásában megvalósult egységes, folytatólagos kartellmagatartás feltárására irányuló összetett versenyfelügyeleti eljárás volt, több körben előterjesztett, kiegészített engedékenységi kérelmekkel, egyezségi eljárásokkal, amely a tényállás gazdasági és jogi kontextusának teljeskörű és szakszerű elemzését is megkívánta. Ennek fényében sem foghat helyt azon eljárás alá vonti álláspont, ami szerint az eljárás időtartama eleve indokolatlanul,

⁶⁴ Kúria Kfv.III.37.582/2016/16. számú ítéletének 124. pontja.

⁶⁵ Fővárosi Törvényszék a 105.K.706.686/2021/138. számú ítéletének 80. bekezdése

észszerűtlenül hosszú lett volna (megjegyzendő továbbá, hogy az eljárás alá vontak több alkalommal kértek határidőhosszabbítási lehetőséget 1-1 beadványuk elkészítésére). Az európai unió joggyakorlata szerint is az észszerű idő elvárását a versenyfelügyeleti ügyekben a versenyjog komplexitásához kell igazítani: „Az eljárás egyes szakaszainak észszerű jellegét az egyes ügyekre jellemző körülmények, és különösen az ügy kontextusa, a felek által az eljárás során tanúsított magatartás, az ügynek a különböző érintett vállalkozások szempontjából fennálló tétje, valamint az ügy bonyolultsága alapján kell értékelni.”⁶⁶

119) A Fővárosi Törvényszék a 105.K.706.686/2021/138. számú ítéletének 80. pontjában kifejtette, hogy: [a]z alperes 2023. április 20-an kelt előkészítő iratában elismerte, hogy az eljárás törvény szerinti időtartamát tizenegy nappal túllépte, így e körben arról kellett döntenie, hogy a kesedelemnek van-e relevanciája az ügy érdemében, különösen a bírság kiszabás terén. A bíróság az idővel megváltozott kúriai és alkotmánybírósági gyakorlat – az 5/2017. (III. 10.) AB határozat, a Kf.II.37.959/2018/14. számú ítélet (Alcufer ítélet), a 3458/2020. (XII. 14.) AB végzés, a 17/2019. (V.30.) AB határozat, a 25/2020. (XII. 2.) AB határozat, valamint a Kf.VI.39.085/2021/5. számú résziteket – alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy az Alcufer ítélet összefoglalójának I. pontjából eredő bírságkiszabást kizáró joggyakorlatot a 25/2020. (XII. 2.) AB határozat, majd a Kúria Jpe.I.60.019/2022/9. számú határozata is felülírta. Az alperes határozatának indokolása kétségtelenül nem tartalmazta a kesedelem pontos időtartamát, mely azonban – mivel a perben az alperes a számítást elvégezte és a határidő túllépést nem vitatta – nem hatott ki az ügy érdemére. Tény, hogy az alperes a megelőző eljárást négy éven át folytatta, azonban – figyelemmel arra, hogy a Tpv. az eljárás határidejének maximumát abszolút módon nem határozza meg – mindez az ügyintézési határidőbe a Tpv. 63.§ (8) bekezdése alapján be nem számító eljárási cselekményekre, az eljárásba bevont vállalkozások és a bizonyítási eszközök számosságára, ezáltal az ügy összetettségére tekintettel nem sértette az észszerű határidőn belüli eljárás követelményét sem. Az alperes az ügyintézési határidőt túllépve eljárási jogszabályt sértett, azonban ennek a bírság kiszabásra nincs hatása.”

V.4. A MEDIREX Zrt. által előadottak értékelése

120) Rögzíti az eljáró versenytanács, hogy az előzetes álláspontot követően az eljárás alá vont együttműködő magatartást tanúsított, aminek keretében az előzetes álláspontban megállapított tényállást nem vitatta és lemondott a jogorvoslati jogáról.

121) A lentiekben található értékelés az eljárás alá vont által korábban előadottak értékelése, azzal, hogy az együttműködésre tekintettel az eljáró versenytanács nem értékeli részletesen az eljárás alá vont által, az előzetes álláspontot megelőzően előadott érvet, azokat az előzetes álláspont részletesen tartalmazza.

---

⁶⁶ T-475/14. Prysmian SpA és Prysmian Cavi e Sistemi Srl kontra Európai Bizottság ítélet [ECLI:EU:T:2018:448] 149. pontja.

122) Az eljáró versenytanács e fejezetben elsősorban a MEDIREX Zrt. nyilatkozatában megjelenő egyedi, a Premier G. Med Egészségügyi Kft. által előadott érvekhez képest újdonságot tartalmazó érvek értékelését végzi el.

A MEDIREX Zrt.-nek az ügyintézési határidő túllépése miatti állítólagos sérelmének értékelése

123) Az eljáró versenytanács értékelése szerint a MEDIREX Zrt. nem igazolta, csupán állította, hogy a megelőző, VJ/19/2016. számú eljárásra irányadó ügyintézési határidő túllépésével okozati összefüggésben jog-, vagy érdeksérelem érte.

124) A MEDIREX Zrt. előadása szerint a jelen versenyfelügyeleti eljárás immár mintegy nyolc éve indult, a határidőbe be nem számítandó időtartamok száma, hossza és gyakorisága egy átlagos eljáráshoz képest kiemelkedőnek mondható.⁶⁷ Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy a VJ/19/2016. számú, megelőző versenyfelügyeleti eljárás 2016. április 11-én indult⁶⁸ és az eljárásban az eljáró Versenytanács 2019. december 19-én hozta meg az érdemi határozatát. A két időpont között összesen 1347 nap, azaz 3,7 év telt el. A MEDIREX Zrt. által hivatkozott 8 éves időtartam magában foglalja valamennyi bírósági jogorvoslat igénybevételével járó időtartamot is (ideértve például a Kúria által elrendelt felfüggesztés idejét is)⁶⁹, amely időtartam azonban nem értékelhető a tisztességes eljáráshoz és az észszerű időtartamon belüli eljáráshoz való jog Gazdasági Versenyhivatal általi állítólagos megsértése keretében, mert a Gazdasági Versenyhivatalnak nincs semmilyen ráhatása a bírósági felülvizsgálatra és annak időtartamára. A jelen megismételt eljárásban az volt vizsgálendő, hogy a jogsértőnek minősülő ügyintézési határidő túllépés eredményezte-e az észszerű határidőn belüli ügyintézés sérelmét, illetve más jogsérelmet az eljárás alá vontak oldalán.

125) A MEDIREX Zrt.-nek a beszállítóival és megrendelőivel fennálló kapcsolatainak elnehezülése tekintetében az eljárás alá vont által előterjesztett érvek⁷⁰ az eljáró versenytanács értékelése szerint nem a megelőző versenyfelügyeleti eljárásnak az irányadó ügyintézési határidőn túli befejezésével, hanem magának a versenyfelügyeleti eljárás megindításának és lefolytatásának tényével állnak okozati kapcsolatban.⁷¹ A jogsértés egyébként jogerősen megállapításra került.

126) E körben az eljáró versenytanács kiemeli továbbá a MEDIREX Zrt. kapcsolódó nyilatkozatát, mely szerint a „[...] *versenyfelügyeleti eljárás ténye hamar ismertté*

⁶⁷ VJ/34-13/2023. számú MEDIREX Zrt. adatszolgáltatás 6. bekezdések.

⁶⁸ VJ/19-2/2016. számú ügyindító végzés.

⁶⁹ VJ/19-1510/2016. sz. irat (Kúria Kfv.I.37.171/2022/13.sz. végzése).

⁷⁰ VJ/34-13/2023. számú MEDIREX Zrt. adatszolgáltatás 11. bekezdése.

⁷¹ Ld. analógiaként a Kúria Pfv. 21.290/2021/5. sz. ítéletének 65. pontját: „Az elsőfokú bíróság helyesen fejtette ki, a hatóság előtti eljárás vagy per megindítása, büntetőfeljelentés megtétele önmagában nem valósít meg személyiségi jogsértést. Jóhírnév megsértése hatósági eljárás kapcsán akkor valósul meg, ha az eljárás során keletkezett irat (feljelentés, vádirat, jegyzőkönyv, határozat) indokolatlanul bántó, sértő, az üggyhez nem tartozó kijelentéseket tartalmaz.”

vált az eljárás alá vont beszállítói és (elsősorban állami) megrendeli előtt is” (aláhúzás az eljáró versenytanács által) ⁷². Így az a körülmény, hogy a versenyfelügyeleti eljárás a MEDIREX Zrt. üzleti kapcsolataira állítólagosan negatív hatással volt, nem az ügyintézési határidő túllépésének a következménye (hiszen az eljárás ténye „hamar ismertté vált” a beszállítók és a megrendelők előtt), hanem magának az eljárás megindulásának lehet az egyik kihatása. A negatív PR hatásra e helyen is utal az eljáró versenytanács, ami a kartelljogsértések ismert következménye.

V.5. A GE Hungary Kft. által előadottak értékelése

127) Rögzíti az eljáró versenytanács, hogy az előzetes álláspontot követően az eljárás alá vont együttműködő magatartást tanúsított, aminek keretében az előzetes álláspontban megállapított tényállást nem vitatta és lemondott a jogorvoslati jogáról.

128) A lentiekben található értékelés az eljárás alá vont által korábban előadottak értékelése, azzal, hogy az együttműködésre tekintettel az eljáró versenytanács nem értékeli részletesen az eljárás alá vont által, az előzetes álláspontot megelőzően előadott érvet, azokat az előzetes álláspont részletesen tartalmazza.

129) Az eljáró versenytanács jelen alfejezetben a GE Hungary Kft. nyilatkozatában megjelenő egyedi, a Premier G. Med Egészségügyi Kft. és a MEDIREX Zrt. által előadott érvekhez képest újdonságot tartalmazó észrevételeket értékeli.

A GE Hungary Kft.-nek az ügyintézési határidő túllépésével összefüggésben keletkezett sérelmére vonatkozó előadása

130) A GE Hungary Kft. nem igazolta, csupán állította, hogy a megelőző, VJ/19/2016. számú eljárásra irányadó ügyintézési határidő túllépésével okozati összefüggésben jog-, vagy érdeksérelem érte.

131) Az ügyintézési határidő túllépése miatti, megelőző eljárással összefüggésben jelentkező jogsérelemre és a megelőző eljárás állítólagos „indokolatlanul hosszú” időtartamára vonatkozóan előterjesztett ügyféli nyilatkozat tekintetében az eljáró versenytanács visszautal a korábban e témában kifejtett értékelésére, azzal a kiegészítéssel, hogy nem ért egyet különösen azzal a következtetéssel, amely szerint a Gazdasági Versenyhivatal már az eljárás megindításakor a „bizonyítékok nagy része” birtokában lett volna.⁷³ Az egyes irati és egyéb jellegű bizonyítási eszközök (pl.: ügyféli nyilatkozatok, tanúvallomások stb.) beszerzése, azok minősítése és értékelése egyenként és egymásra tekintettel, a piac működésének gazdasági és jogi körülményeinek feltárása összetett és időigényes tényállás-feltárást követel meg, amelynek eredménye nyilvánvalóan túlmutat azon az információn, amellyel a

⁷² VJ/34-13/2023. számú MEDIREX Zrt. adatszolgáltatás 11. bekezdése.

⁷³ VJ/34-14/2023. számú GE Hungary Kft. adatszolgáltatás 31. bekezdés.

Gazdasági Versenyhivatal az eljárás megindításakor rendelkezett. A Gazdasági Versenyhivatal a tényállás-feltárás érdekében az ügyindítással együtt számos helyszínen tartott helyszíni kutatást, ahol nagy mennyiségű adatot foglalt le. Az eljárás során előterjesztett engedékenységi kérelmek a tényállás teljeskörű feltárását adott esetben valóban elősegíthetik, ez azonban nem áll feltétlenül összefüggésben a tényállás feltárásához szükséges időtartam hosszával.

Összefoglalás

132) A Kúriai Ítélet a 204. bekezdésben kifejtette, hogy „A Kúria Kfv.II.37.762/2022/24. számú (Manpower) ítéletének [244] pontja egy rövid, 19-25 napos ügyintézési határidő túllépés kapcsán azt rögzíti, hogy „(...) a pár napos határidő túllépés a felperesek részéről bizonyított többlet érdeksérelem hiányában bírságkiszabási jog elenyészéséhez akkor sem vezetne”. Az alperes által hivatkozott ítéleti indokolás tehát tartalmát tekintve azt juttatja kifejezésre, hogy a rövid ügyintézési határidő túllépés mellett a felpereseknek lehetőségük van többlet érdeksérelem bizonyítására, amely érdeksérelem a bírság mértéke körében értékelendő.” Az eljáró versenytanács értékelése szerint az eljárás alá vontak jelen – 4, vagy pedig a kevesebb kieső idővel történő számolással 22 napos – határidő túllépés nem eredményezte az észszerű ügyintézéshez fűződő jog sérelmét, illetve más jogsérelmet, ilyet az eljárás alá vontak sem tudtak bizonyítani. Így az ügyintézési határidő minimális túllépése, mint eljárási szabálysértés a bírság kiszabására nem hat ki.

VI. A bírságkiszabás

133) Az eljáró versenytanács nem ismétli az előző fejezetekben kifejtetteket, csak utal rá, hogy a Kúria 4/2023. JEH-ben foglalt álláspontja egyértelművé tette: „[ö]sszességében egyértelműen kimondható, hogy versenyjogi tárgyú ügyekben is kiszabható bírság az ügyintézési határidő túllépése esetén.” Ugyanezen döntés 64. pontja ugyan azt mondja, hogy a négymozzanatos teszt alkalmazásával lehet akár arra a következtetésre is jutni, miszerint olyan speciális, versenyjog-specifikus körülmények azonosíthatók, amelyek adott esetben indokolják a határidőn túl kiszabott bírság elenyészését. Tekintettel arra, hogy ilyen nem állapítható meg jelen ügyben, így bírság kiszabásnak van helye.

134) A Határozatban a bírság kiszabása és annak indokolása az akkor alkalmazandó 11/2017. sz. Bírságközlemény⁷⁴ alapján történt.⁷⁵

⁷⁴ A Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének a versenykorlátozó megállapodásokra és összehangolt magatartásokra, a gazdasági erőfölénnyel való visszaélésre, valamint a jelentős piaci erővel való visszaélésre vonatkozó tilalmakba ütköző magatartások esetén a bírság összegének megállapításáról szóló 11/2017. sz. közleménye.

⁷⁵ Határozat 694. pontja.

- 135) Erre tekintettel lényeges kérdés, hogy jelen megismételt eljárásban ugyanezen közlemény vagy pedig a jelenleg hatályos 1/2020. sz. Bírságközlemény⁷⁶ alkalmazásának van-e helye.
- 136) Tekintettel a Kúria Kfv.II.37.814/2020/12. sz. ítéletében kifejtett álláspontra – a jelen megismételt eljárásban a megelőző eljárásban alkalmazott 11/2017. sz. Bírságközlemény (a továbbiakban: Bírságközlemény vagy 11/2017. sz. Bírságközlemény) alkalmazásának van helye.
- 137) Mindezek alapján a Fővárosi Törvényszék és a Kúria a megelőző eljárást követő peres eljárásokban a Határozatban kiszabott versenyfelügyeleti bírságösszeg és a bírság kiszabása során a Gazdasági Versenyhivatal általi értékelt szempontok bírósági felülvizsgálatát végezte el. A bírság kiszabása során a Gazdasági Versenyhivatal által alkalmazott szempontrendszernek (11/2017. sz. Bírságközlemény) a Határozat meghozatalát követően, a jelen megismételt eljárásban egy új bírságközleményben (1/2020. sz. Bírságközlemény) bevezetett szempontrendszerrel történő felváltása – a Kfv.II.37.814/2020/12. sz. kúriai ítélet fényében – sérelmes lenne az eljárás alá vontak által jogszerűen igénybe vett jogorvoslati lehetőségek mellett beállott jogerő tiszteletben tartására nézve.⁷⁷ E kérdésben utal továbbá az eljáró versenytanács a Kúria Kfv.II.37.814/2020/12. sz. ítéletének 105 – 107. és 114. pontjaira.
- 138) Az eljárás alá vontak számára kedvező módon azonban a 11/2017. sz. Bírságközlemény alkalmazása során az eljáró versenytanács biztosítja azokat a – az eljárás alá vontak számára kedvező – bírságmérséklési lehetőségeket, illetve alkalmazza azokat a mérlegelési szempontokat, amelyeket az 1/2020. számú közlemény előírányoz, vagy amelyeket az 1/2020. számú közlemény alkalmazása során a Versenytanács jellemzően mérlegel, amennyiben azok az eljárás alá vontak számára kedvezőbb helyzetet eredményeznek.⁷⁸
- 139) A bírságkiszabás kapcsán rögzítendő, hogy a Kúriai Ítélet megállapította (213. bekezdés), hogy „*a jogszerűségi vizsgálatot az elsőfokú bíróság a felperesek vonatkozásában külön-külön elvégezte, s a bírság kiszabását nagyobb részt jogszerűnek értékelte*”. A Határozatban alkalmazott, a Bírságközleménynek megfelelő ponttartományok használatát is megfelelőnek találták a bíróságok. Kifejtette a Kúria, hogy az alperes a határozatában „*számot adott a súlyosító és az enyhítő körülmények értékeléséről, vizsgálta az alapösszeg korrekcióját, valamint a Tpv. rendelkezéseiből fakadó további körülményeket*”)

---

⁷⁶ A Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének az antitröszt típusú jogsértésekre vonatkozó tilalmakba ütköző magatartások esetén a bírság összegének megállapításáról szóló 1/2020. közleménye (egységes szerkezetben az azt módosító 1/2021. közleménnyel)

⁷⁷ Ld. a 30/2014. (IX. 30.) AB határozat 76. pontját és az ott hivatkozott joggyakorlat.

⁷⁸ VJ/76-462/2014. sz. GVH Határozat 442. pont.

140) A Kúriai Ítélet 216. bekezdése alapján kifejtésre kerül, hogy *„a bírságkiszabás körében fennálló hiányosság abból adódik, hogy az alperes a határozatát ügyintézési határidőben meghozott döntésként minősítette, azonban jelen közigazgatási perben bebizonyosodott az ügyintézési határidő túllépése, amelynek következményeit, a bírság meghatározására való kihatását vagy annak hiányát az alperes a határozat meghozatala során nem vette figyelembe és nem indokolta.”*

141) Fentieknél megfelelően előrebocsátja az eljáró versenytanács, hogy a bírság újbóli meghatározása során az eredetileg használt Bírságközleményből indul ki, az együttműködésre adható kedvezmény mértéke során azonban tekintettel volt az új bírságközleményre és az ügy egyedi körülményeire, azonban más tekintetben – a verseny veszélyeztetettségétől eltekintve, ahol alacsonyabb pontszámot kívánt adni a felső zónán belül - a Határozatban foglaltak szerint látja megállapítandónak és megállapíthatónak a bírságot jelen eljárásban is, mivel a korábban kifejtettek szerint az ügyintézési idő sérelme igazolt érdeksérelmet nem okozott és nem állapítható meg az észszerű határidőben történő ügyintézés sérelme sem.

142) A Bírságközlemény 13. pontja szerint a *„bírság meghatározása többlépcsős eljárás: a GVH először egy, a jogsértés súlyát kifejező, a jogsértő vállalkozás által az érintett piacon elért forgalom, [...] versenyeztetési eljárások kapcsán megállapított jogsértések esetében pedig az érintett tenderek(ek) értékén (a továbbiakban: releváns forgalom) alapuló kiinduló összeget határoz meg, amelyet további szempontok figyelembe vételével több lépésben módosíthat, ügyelve ugyanakkor arra, hogy az egyes tényezőket a mérlegelés során csak egyszer vegye figyelembe.”*

143) A Bírságközlemény 14. pontja értelmében a *„bírság meghatározásakor figyelembe vett enyhítő és súlyosító körülmények a különböző további lépések során az egyes szempontokkal érvényesíteni kívánt jogpolitikai eszközökhöz igazodóan eltérő módon és súllyal kerülnek figyelembe vételre úgy, hogy a súlyosító körülmények megléte a végül kialakuló bírságösszeg növekedésének irányába, míg az enyhítő körülmények a bírságösszeg növekedésének irányába hat. Súlyosító körülmények hiánya önmagában nem minősül enyhítő körülménynek”.*

VI.1. A kiinduló összeg meghatározása

144) A jelen eljárásban a Bírságközlemény 15. pontja szerint a kiinduló összeget a releváns forgalomnak és a jogsérelem súlyát kifejező arányszámnak a szorzataként kell meghatározni.

VI.1.1. A releváns forgalom

145) A Bírságközlemény 17. és 83. b) pontja alapján a jogsértéssel érintett beszerzés („tender”) értékének háromszorosa minősül releváns forgalomnak.

146) Az eljáró versenytanács - a Határozatban foglaltakkal egyezően - tekintettel arra, hogy a jogsértés keretében a jogsértésben érintett eljárás alá vontak a KEOP projekt keretében kiírt valamennyi tenderre vonatkozóan alakították ki jogellenes magatartásukat, az eljáró versenytanács a Bírágközleménytől eltérve nem az egyes tenderek értékének háromszorosából indul ki a releváns forgalom meghatározása során, hanem a magatartáshoz jobban illeszkedő azon megközelítést választja az eljáró versenytanács, hogy releváns forgalom a KEOP programból származó árbevétele az egyes vállalkozásoknak. Az erre vonatkozó adatok a megelőző eljárásból rendelkezésre állnak az alábbiak szerint.

Eljárás alá vont vállalkozások	Vizsgált KEOP tenderek kapcsán keletkezett nettó árbevétel
GE Hungary Ipari és Kereskedelmi Kft. ⁷⁹	[üzleti titok], - Ft
Premier G. Med Kft. ⁸⁰	3.698.400.000, - Ft
Medirex Zrt. ⁸¹	1.951.491.400, - Ft

VI.2. A jogsérelem súlyát kifejező arányszám

147) A jogsérelem súlyának mérlegelése keretében a Bírágközlemény 19. pontja szerint két körülményt kell vizsgálni: a verseny veszélyeztetését és a jogsértés piaci hatását. Mindkét tényező esetében maximum 30 pont adható. A jogsérelem súlyát kifejező arányszám az adott pontszámok és a maximálisan adható pontszám (60) hányadosa, szorozva 10%-kal.

VI.2.1. A verseny veszélyeztetettsége

148) A verseny veszélyeztetettségének megítélésekor szerepet játszik, hogy az adott magatartás természeténél fogva, a verseny milyen fokú csökkenésével fenyeget, esetleg fenyeget-e a verseny teljes megszűnésével. A verseny veszélyeztetettségének keretében vizsgálandó továbbá, hogy a magatartás az adott eset körülményei szerint fontosabb, illetve meghatározó versenyméretű (pl. árverseny, minőségi verseny, innovációs verseny) közül melyeket érinti, esetleg valamennyit érinti-e, továbbá hogy mennyire összetett, kiterjedt a jogsértés, mennyire intézményesített annak jellege.

149) A piacfelosztás is kőkemény kartellnek minősül, közbeszerzési eljárást érint, így a legsúlyosabb jogsértésnek minősül, amire tekintettel megállapítható, hogy a verseny veszélyeztetettsége nagyfokú. A verseny dimenziói közül (árverseny, minőségi verseny, innovációs verseny) a feltárt jogsértés az árversenyt érinti. Az eljáró versenytanács azonban arra tekintettel, hogy árrögzítés nem állapítható meg, a Határozatban alkalmazott, az adható pontok felső zónájába tartozó pontszámon akként módosít, hogy továbbra is a felső zónába tartozó pontszámot adott, de annak mértékét jelentősen csökkenti ezen egyedi mérlegelést követően.

⁷⁹ VJ/19-969/2016. sz. GE Hungary Kft. adatszolgáltatás.

⁸⁰ VJ/19-122/2016. sz. Premier G. Med. Kft. adatszolgáltatás 27. kérdésre adott válasz.

⁸¹ VJ/19-88/2016. sz. MEDIREX Zrt. adatszolgáltatás 2. kérdésre adott válasz.

VI.2.2. A jogsértés piaci hatása

150) Ezen szempont kapcsán utal az eljáró versenytanács a Kúria Ítéletének 214. pontjára ami szerint „*alperes a bírság kiszabása során, a bírság kiinduló összegét befolyásoló tényezők körében a jogsértés piaci hatásaként azt vette figyelembe, hogy a jogsértésben résztvevő vállalkozások a piac kiemelt súlyú szereplői, a magyarországi piac nagy részét lefedik, illetve magatartásuk révén a tendereken jellemzően egyedüli ajánlatadások jöttek létre [Határozat 703) pont]. Az alperes határozatából egyértelműen kitűnik, hogy az ár rögzítést nem értékelte e körben. Ebből fakadóan ez utóbbi tényező kapcsán a bírság meghatározása során a jogsértés piaci hatásának alperes általi értékelése nem válik jogsértővé azáltal, hogy az elsőfokú bíróság az árkartell megvalósulása kérdésében az alperesétől eltérő következtetésre jutott. Az elsőfokú ítéletnek az ár rögzítéshez kapcsolódó rendelkezését a Kúria annyiban módosította, hogy az alperes az új eljárásban ismét megvizsgálhatja, hogy az ár rögzítés cél-alapú versenyjogsértésként való megállapításának a feltételei fennállnak-e. E vizsgálat eredményeként az alperes akár az árkartell jogsértés megvalósulását, akár annak hiányát állapítja meg, ez önmagában nem teszi indokolttá a bírságösszegek meghatározása során a jogsértés piaci hatásának újbóli, az alapeljáráásban végzettektől eltérő értékelését, mivel az árkartell az alperes az alapeljáráásban sem emelte be a jogsértés piaci hatásai körébe, ezáltal az eddig sem befolyásolta a jogsértés piaci hatásaként a kiszabott bírságok kiinduló összegét.*”

151) Ennek megfelelően jelenleg is azt tartotta értékelendő szempontnak az eljáró versenytanács – egyezően a Határozatban szereplőkkel -, hogy a jogsértés piaci hatása alapvetően a jogsértésben érintett eljárás alá vontak együttes piaci részesedésétől függ. A jogsértésben résztvevő vállalkozások a piac kiemelt súlyú szereplői, a magyarországi piac nagy részét lefedik, illetve magatartásuk révén a tendereken jellemzően egyedüli ajánlatadások jöttek létre.

152) Mindezek alapján az eljáró versenytanács a piaci hatás tekintetében valamennyi eljárás alá vont vonatkozásában a 0-30 tartomány felső zónájába tartozó pontszámot alkalmazott, a megelőző eljárásban született Határozattal egyezően.

VI.3. A bírság alapösszegének meghatározása

153) A Bírságközlemény IV. része szerint az alapösszeg meghatározásakor a vállalkozásnak a jogsértéshez való viszonyulását kifejező súlyosító és enyhítő körülmények kerülnek figyelembevételre, melyek jelentőségüktől függően kis jelentőség esetén 0-5, közepes jelentőség esetén 5-15, kiemelt jelentőség esetén 15-25 százalék közötti mértékben növelik, illetve csökkentik a kiinduló összeget.

154) A Kúriai Ítélet a 213. pontban rögzíti, hogy „*az alperes a határozat indokolásában számot adott a súlyosító és az enyhítő körülmények értékeléséről, vizsgálta az alapösszeg korrekcióját, valamint a Tpv. rendelkezéseiből fakadó további körülményeket.*”

VI.3.1. Súlyosító körülmények

155) Súlyosító körülményként a felróhatóság, a jogsértésben betöltött szerep, valamint egyéb szempontok vehetők figyelembe.

- 156) A Bírságközlemény 33. és 34. pontja szerint a felróhatóság kiemelt fokának tekinthető, ha a jogsértés elkövetésére bizonyíthatóan annak jogsértő jellege tudatában, szándékosan került sor. Ilyennek minősül, ha a jogsértés közbeszerzésen való összejátszás révén valósult meg, mivel az a közpénzek racionális felhasználásának veszélyeztetése okán alapvetően ellentétes a társadalmi elvárással, s mint ilyen több jogszabály által is tilalmazott, amivel a vállalkozásoknak tisztában kell lenniük. Szintén megalapozhatja a felróhatóság magasabb fokát, ha vezető tisztségviselő is részt vett a jogsértés elkövetésében, mivel velük szemben magasabb szintű elvárhatóság érvényesülhet. Tekintettel arra, hogy jelen eljárásban közbeszerzési eljárások érintettek, valamint valamennyi jelenleg eljárás alá vont vállalkozás részéről a jogsértő magatartásban a vállalkozás vezető tisztségviselője vett részt, az eljáró versenytanács valamennyi bírsággal érintett eljárás alá vont vonatkozásában a felróhatóságot kiemelt jelentőségű súlyosító körülményként értékelt.
- 157) Kiemeli az eljáró versenytanács a Kúriai Ítélet 212. pontját, ami szerint *„a bírsággal összefüggő kereseti érvek vizsgálata során az elsőfokú bíróság értékelte azokat a kérdéseket (pl. állami közrehatás, vezető tisztségviselő eljárása), amelyeket a felperesek a felülvizsgálati kérelmeikben is jogsértésként hivatkoztak, azok körében az ügy érdemére kiható súlyos hibát, iratellenes, okszerűtlen, ellentmondásos következtetést a Kúria nem tárt fel.”*
- 158) Fentiek alapján az eljáró versenytanács a megelőző eljárásban született Határozattal egyezően értékelt a súlyosító körülményeket.

VI.3.2. Enyhítő körülmények

- 159) A Bírságközlemény IV.2. része szerint a bírságot csökkentő tényezőként a jogsértésben betöltött szerep, külső tényezők és egyéb szempontok vehetők figyelembe.
- 160) Ahogy fent kifejtésre került, az eljáró versenytanács az ügyintézési határidő legfeljebb 22 nappal történő túllépése miatt bírságenyhítést nem látott alkalmazandónak, illetve mivel nem állapítható meg az észszerű eljárási határidő sérelme, ezért erre tekintettel sem szükséges csökkenteni a bírságot.
- 161) Az eljáró versenytanács utal a Kúria Ítéletének 215. pontjában írtakra, ami szerint *„ az alperes határozatából [709) pont] megállapítható, hogy az enyhítő körülményeket a Bírságközlemény IV.2. részében foglaltak szerint vizsgálta meg, a figyelembe vett enyhítő körülményről számot adott [határozat 710) pont], ugyanakkor azokról a körülményekről, amelyek nem értékelhetők az enyhítés körében, a határozatában nem is kell tételesen számot adnia.”*
- 162) Fentiek alapján az eljáró versenytanács a megelőző eljárásban született Határozattal egyezően nem vett figyelembe enyhítő körülményt.

VI.4. Az alapösszeg korrekciója

- 163) A Bírságközlemény 42. pontja szerint az alapösszeg kiszámítását követően kerül sor
- a jogsértés esetleges ismétlődésének,
  - a jogsértéssel elért előnynek,
  - az elrettentő hatásnak,

- a Tpv. 78. §-ában meghatározott bírság maximumának,

VI.4.1. Ismétlődés

164) Az eljáró versenytanács nem tartotta megállapíthatónak az ismétlődést.

VI.4.2. Jogsértéssel elért előny

165) A jogsértéssel elért előny számszerűsítésére nem került sor a versenyfelügyeleti eljárás során.

VI.4.3. Elrettentő hatás

166) A Bírságközlemény 51. pontja szerint a GVH kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a bírságok megfelelő visszatartó hatással bírjanak; ennek érdekében az egyébként kiszámított bírság összegének növelésére kerülhet sor az olyan vállalkozások tekintetében, amelyek a jogsértés által érintett piacon elért releváns árbevételén túlmenően különösen jelentős árbevétellel bírnak, és ezért számukra a releváns forgalom alapján számított bírság nem jelentene érzékelhető terhet. Az eljáró versenytanács nem növelte az eljárás alá vontak bírságát az elrettentő hatásra tekintettel.

VI.5. Bírságmaximum

167) Az eljáró versenytanács a bírságmaximum meghatározásakor az eljárás alá vontak vállalkozáscsoportjának előző üzleti évben elért árbevételére volt figyelemmel. Az egyes eljárás alá vontak vállalkozáscsoportjának utolsó hitelesen lezárt évre vonatkozó árbevételi adatai alapján megállapítható, hogy a kiszabni tervezett bírság – a lent részletezett jelentő mértékű együttműködési kedvezmény nélkül számolva is – messze alatta marad az egyes vállalkozáscsoportok előző évi árbevétele 10 százalékának, mint bírságmaximumnak.

168) A MEDIREX Egészségügyi, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt a Medirex Next Kft.-vel alkot egy vállalkozáscsoportot. Ezen vállalkozás nem elkövetője a jogsértésnek, feltüntetésére csak a Tpv. 78.§ 1b) bekezdése szerinti, a vállalkozáscsoport azonosítási szükségletére tekintettel van szükség.

169) A Premier G. Med Egészségügyi Kft. az alábbi vállalkozásokkal tartozik egy vállalkozáscsoportba: a Premier G. Med Vagyonkezelő Kft., a PREMIER G. MED CARDIO Kft., a PREMIER G. MED ONKO Kft., a Premier G. Med Capital Kft., illetve a Premier G. Center Kft. Ezen vállalkozások nem elkövetői a jogsértésnek, feltüntetésükre csak a Tpv. 78.§ 1b) bekezdése szerinti, a vállalkozáscsoport azonosítási szükségletére tekintettel van szükség.

170) Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vontak közül egyedül a Premier G. Med Egészségügyi Kft.-vel szemben kiszabandó bírság mértéke haladja meg az adott eljárás alá vont vállalkozás előző évi nettó árbevételét⁸² (a csoportszintű bírságmaximumot viszont nem), felmerült, hogy az azonosított vállalkozáscsoport tagjait szükséges lehet bevonni a Tpv.

---

⁸² A vállalkozás előző évi nettó árbevétele 305.574.000 Ft., forrás: https://e-beszamolo.im.gov.hu/oldal/beszamolo_kereses

78. § (5) bekezdésének alkalmazhatósága érdekében. Tekintettel azonban arra, hogy az előzetes álláspontra adott észrevételében az eljárás alá vont ügyvezetője egyértelműen kinyilatkoztatva vállalta a kiszabandó bírság megfizetését, az eljáró versenytanács eltekint az együttműködő magatartást tanúsító eljárás alá vont vállalkozáscsoportjába tartozó vállalkozás eljárásba történő bevonásától.

VI.6. A vállalkozások együttműködésének figyelembevétele

- 171) A jelen megismételt eljárásban tekintettel volt arra az eljáró versenytanács, hogy jelen ügy sajátosságai miatt engedékenységi és egyezségi eljárásra nincs lehetőség, az eljáró versenytanács a 11/2017. sz. Bírságközlemény VI.5. fejezetében is elismert egyéb együttműködést is figyelembe kívánja venni akként, hogy annak mértékénél már az újabb bírságközlemény, a 1/2020. Bírságközleményben szereplő mértéket látta alkalmazhatónak.
- 172) Ennek keretében az eljáró versenytanács 20%-os bírságmérséklésként veheti figyelembe az eljárás alá vontak egyéb együttműködését. Így annak elismerésére van lehetőség, ha pl. az eljárás alá vontak a tények nem vitatása, illetve a jogorvoslatról lemondás révén minősülnek együttműködőnek.
- 173) Tény, hogy az 1/2020 Bírságközlemény 41. pontjában szereplő maximális 20%-os bírságmérséklés elérése több együttműködési magatartás révén érhető el (az említettekén túl pl. jogsértést alátámasztó bizonyítékok önkéntes szolgáltatása), azonban ez a maximális csökkentési mérték arra a helyzetre is figyelemmel került meghatározásra, ha az adott eljárás alá vont valamennyi nevesített együttműködési formát (pl.: engedékenységi-, egyezségi eljárás) igénybe tudja venni, azonban jelen esetben erre nincs lehetőség, így a tényállás nem vitatása, illetve a jogorvoslati jogról való lemondás is eredményezhette a legmagasabb csökkentési mértéket..
- 174) A fenti indokokra figyelemmel az eljáró versenytanács a tények nem vitatását, illetve a jogorvoslatról való lemondást 20%-os bírságcsökkentésként értékelte mindhárom együttműködő magatartást tanúsító eljárás alá vont esetében.
- 175) Ugyanezen logika mentén az eljáró versenytanács a Bírságközlemény VI.4. fejezetében rögzített megfelelési erőfeszítésként, utólagos megfelelési programot is el tudta fogadni (függetlenül a 11/2017. Bírságközlemény 72. pontjában szabályozott azon kritériumtól, hogy arra engedékenységi vagy egyezségi eljárás keretében kerülhet sor) abban az esetben, ha az a Bírságközleményben foglaltaknak megfelel.
- 176) A Premier G. Med Egészségügyi Kft., valamint a Medirex Zrt. nyilatkozott, hogy versenyjogi megfelelési programmal nem rendelkeztek még, és annak kidolgozását és bevezetését vállalták a jelen eljárásra tekintettel. Mindkét részletesen bemutatott program teljesíti a Bírságközlemény 73. pontjában található nemzetközileg elfogadott minimumkövetelményeket, sztenderdeket, így a vállalkozás vezetőségének nyilvános, egyértelmű elköteleződését a versenyjogi szabályok iránt, rendelkezésre bocsátanak megfelelő személyi és anyagi erőforrásokat, a munkavállalók megfeleléssel kapcsolatos ismereteit, tudatosságát növelő intézkedéseket tartalmaznak, hatékony jelző- és kontrollrendszerek beépítésével, a visszacsatolások és fejlesztési vállalások megtétele mellett. Erre tekintettel a fenti két eljárás alá vonttal szemben további 5%-os bírságcsökkentést alkalmazott az eljáró versenytanács a Bírságközlemény 72. pontja alapján.
- 177) Az eljáró versenytanács egyidejűleg a Tpv. 76. §-a (1) bekezdésének i) pontja szerint előírta a vállalt utólagos megfelelési program bevezetését az eljárás alá vontak részére a

határozat kézhezvételét követő 60 napon belül és a bevezetést követő 30 napon belül a bevezetés dokumentumokkal történő igazolását.

- 178) A GE Hungary Kft. az előzetes álláspontra tett észrevételében részletesen ismertette a GE releváns üzletágainak megfelelési erőfeszítéseit, azokat dokumentumokkal alátámasztva bemutatta, hogy a vállalkozás rendkívül fejlett, kiterjedt versenyjogi megfelelési programmal, programokkal rendelkezik, amelyek teljesítik a fent jelzett kritériumokat. Ennek ellenére a GE Hungary Kft. nem tudta azt bemutatni - még az eljáró versenytanács kifejezett kérdésére⁸³ sem -, hogy a bemutatott megfelelési erőfeszítések, programok az alapügyre tekintettel kerültek bevezetésre, vagy módosításra. Az eljárás alá vont előadta, hogy azok a „GE HealthCare Hungary-t is magában foglaló vállalkozáscsoportok globális működésének keretében megvalósuló, általános és folyamatos megfelelési elköteleződését tükrözik. [...] [E]zen intézkedések a globális megfelelési stratégia részeként kerültek kialakításra, azok végrehajtása kézzelfogható pozitív hatást gyakorolt a magyarországi működésre is.”
- 179) Adatkérő végzésre adott válaszában előadta, hogy a megfelelési rendszer fejlesztésének formális vállalása helyett „továbbra is elkötelezettek amellett, hogy a fenti globális stratégiákkal összhangban folyamatosan fejlesszék megfelelési rendszereiket. [...] A megfelelési rendszer folyamatos fejlesztésének részeként a globális stratégiák következetesen figyelembe veszik a releváns helyi sajátosságokat is, annak érdekében, hogy a globális szabványok hatékonyan érvényesüljenek a nemzeti gyakorlatban is.”
- 180) A fentiek alapján a GE Hungary Kft. álláspontja szerint a bírság további 5% csökkentésének lenne helye.
- 181) Az eljáró versenytanács elismeri és megfelelőnek tartja a GE bemutatott versenyjogi megfelelési programját, annak elemeit, működési mechanizmusát. Ez a meglévő program azonban, a globális megfelelési stratégia keretében került kialakításra és fenntartásra, és annak a kidolgozása, vagy fejlesztése, módosítása a jelen ügygel vagy az alapüggyel ok-okozati összefüggésben nincs, így az a Bírságközlemény szerinti utólagos megfelelési erőfeszítésként nem ismerhető el. A Bírságközlemény kifejezetten a megfelelési program kidolgozására, implementálására vonatkozó vállalást tudja honorálni (amennyiben az a nemzetközi sztenderdeknek megfelel). A joggyakorlat alapján⁸⁴ a Versenytanács a már meglévő programok dedikált fejlesztési, módosítási vállalásait is bírságcsökkentő tényezőként tudja figyelembe venni, bár a „zöld mezős” kidolgozáshoz, bevezetéshez képest jellemzően kisebb százaléku csökkentéssel.
- 182) A jelen esetben azonban a már meglévő, folyamatban és használatban lévő megfelelési program kidolgozása sem az alapüggyel, sem a jelen eljárással nincs direkt kapcsolatban és fejlesztését, módosítását sem vállalt az eljárás alá vont. Az eljáró versenytanácsnak nem feladata a megfelelési program esetleges módosítási lehetőségeit kutatni, így ez irányú vállalás hiányában nincs lehetősége bírságcsökkentő tényezőként figyelembe venni önmagában a GVH-tól, illetve a jogsértéstől és magától az eljárástól függetlenül bevezetett és működtetett programokat.
- 183) Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a GE Hungary Kft. ne minősülne együttműködő vállalkozásnak jelen eljárásban, csak a Bírságközlemény 72. pontjában elérhető többlet csökkentési lehetőség feltételeinek nem felelt meg az eljáró versenytanács szerint.

⁸³ VJ/34/61/2023. sz. adatkérő végzés, ill a rá adott válasz VJ/34-62/2023. iktatószámom

⁸⁴ Pl. VJ/43/2015., VJ/19/2016. sz. eljárás,

VI.7. Fizetési nehézségek

184) Az eljárás alá vontak közül a Premier G. Med Egészségügyi Kft. adott elő – fent ismertett, dokumentumokkal alátámasztott – részletfizetési kérelmet. Tekintettel az abban foglaltakra, és a részletesen előadott, okiratokkal alátámasztott kérelemre, az eljáró versenytanács a KKV-nek minősülő eljárás alá vont számára 24 havi részletfizetési lehetőséget biztosít a határozat rendelkező részében foglalt ütemezéssel.

Összegzés

185) A fentiek alapján az eljáró versenytanács a jelen megismételt eljárásban az együttműködő magatartást tanúsító vállalkozásokkal szemben az alábbi bírságokat szabta ki a VJ/19/2016. számú eljárásban hozott határozatban jogerősen megállapított, a Tpv. 11. § (2) bekezdés d) pontjában foglalt tényállás megvalósításával a Tpv. 11. § (1) bekezdésében foglalt tilalomba ütköző, valamint az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdése c) pontjában foglalt tényállás megvalósításával az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalomba ütköző jogsértő magatartás miatt:

1. GE Hungary Ipari és Kereskedelmi Kft.-vel szemben: 238.761.809,- Ft,
2. MEDIREX Egészségügyi, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.-vel szemben: 106.722.186,- Ft,
3. Premier G. Med Egészségügyi Kft.-vel szemben: 202.256.250,- Ft.

VII.

Egyéb eljárási kérdések

186) Az eljáró versenytanács felhívja a figyelmet, hogy amennyiben az eljárás alá vont vállalkozás (határidőben) nem hajtja végre az előírt megfelelési programot vagy nem igazolja, akkor a GVH a rendelkezésére álló információk alapján utóvizsgálatot indíthat vagy elrendelheti a végrehajtást.

187) A Tpv. 77. § (1) bekezdés d) pontja alapján a GVH utóvizsgálat keretében hivatalból ellenőrzi az eljáró versenytanács végrehajtható határozatában előírt, meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség teljesítését, ha az a rendelkezésre álló adatokból nem állapítható meg.

188) A Tpv. XII/A. fejezete rendelkezik a Gazdasági Versenyhivatal döntésének végrehajtásáról. A Tpv. 84/A. § alapján a végrehajtásra a fejezetben nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni, azzal, hogy a végrehajtást a vizsgáló rendeli el.

189) A Tpv. 84/C. §-a értelmében, ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, illetve az állam által előlegezett költség után a megelőlegezés időtartamára az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékkal azonos módon számított mértékű késedelmi pótlékot fizet.

190) Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet

vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság foganatosítja.

- 191) A Tpv. 81/A. § szerint a jogorvoslatra a Tpv. XII. fejezetében nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. Az Ákr. 112. § szerint a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye, a 113. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per kérelemre induló jogorvoslati eljárás. A 114. § (1) bekezdése szerint az ügyfél – az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével – a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.
- 192) A Tpv. 82. § (5) bekezdése alapján az eljáró versenytanács vagy az eljáró versenytanács előadó versenytanácsstagjának önálló jogorvoslattal támadható végzése a végzés közlésétől számított nyolc napon belül támadható meg közigazgatási perben.
- 193) A joggyakorlat értelmében egy okiratba foglalható a határozat és a végzés, illetve több határozat vagy végzés. Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen is jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.
- 194) A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 29. § (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése szerint a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – a Dáptv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz.
- 195) A Dáptv. 19. § (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és az ügyfél jogi képviselője.
- 196) A Dáptv. 19. § (5) bekezdése szerint, ha jogszabály egy nyilatkozat megtétele vonatkozásában az elektronikus kapcsolattartást – vagy az elektronikus kapcsolattartás módját – kötelezővé teszi, az e követelménynek meg nem felelő nyilatkozat – törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott esetek kivételével – érvénytelen.
- 197) A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs. Ugyanakkor a Kp. 50. §-a szabályozza az azonnali jogvédelem iránti kérelmet az alábbiak szerint. Akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, illetve a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet. Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése is. A kérelem benyújtható a keresetlevéllel együtt is. Ha nem a keresetlevéllel együtt nyújtják be, a kérelmet a bírósághoz kell benyújtani. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.
- 198) Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 37. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárásért az Itv.-ben megállapított illetéket kell fizetni.
- 199) Az Itv. 45/A. § (2) bekezdése alapján az illeték alapjára a 39-41. §§-ban foglaltakat, az illeték mértékére a 42. §-ban foglaltakat kell alkalmazni a marasztalási perben, valamint akkor, ha az eljárás tárgya adó-, illeték-, adójellegű kötelezettséggel, társadalombiztosítási

járuk- vagy vámkötelezettséggel, versenyfelügyeleti ügyel, sajtótermékkal és a panaszügyek kivételével médiaszolgáltatással, továbbá elektronikus hírközléssel vagy közbeszerzéssel kapcsolatos.

200) Az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján a közigazgatási bírósági eljárásban a felet illetékfeljegyzési jog illeti meg. Az Itv. 59. § (1) bekezdése szerint az, akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az fizeti az illetéket, akit a bíróság erre kötelez.

Budapest, 2025. július 28.

dr. Kuritár Dávid
előadó versenytanács tag

dr. Gál Gábor
versenytanács tag

dr. Kóhalmi Attila
versenytanács tag